

VADĪBAS KOLEDŽA

TAVAS
IZAUGSMES
BRĪVĪBA

APSTIPRINĀTS
SIA „Biznesa vadības koledža”
Padomes sēdē 2014.gada 31.oktobrī
Protokols Nr.02-02_2014/2015_02

BIZNESA VADĪBAS KOLEDŽA
STUDIJU VIRZIENA

"TIESĪBU ZINĀTNE"

PAŠNOVĒRTĒJUMS

2014

Saturs

1. Studiju virziena raksturojums	4
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar koledžas kopējo stratēģiju	4
1.2. Studiju virziena un studiju programmas perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa	6
1.3. Studiju virziena attīstības plāns	8
1.4. Studiju virziena un studiju programmas atbilstība darba tirgus pieprasījumam.....	9
1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze.....	10
1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas apraksts	11
1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums	15
1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs studiju virziena ietvaros	17
1.9. Studiju programmas uzskaitījums.....	18
1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums	19
1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētniecības projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos.....	21
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts	27
1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums	28
1.14. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums.....	28
1.15. Ārējie sakari	29
2. Studiju programmas „Tiesību zinātnes” raksturojums	30
2.1. Studiju programmas mērķis, uzdevumi	30
2.2. Studiju programmas paredzami sasniedzami rezultāti	31
2.3. Studiju programmas plāns	31
2.4. Studiju kursu apraksti	33
2.5. Studiju programmas organizācija	33
2.6. Prasības, uzsākot studiju programmu	40
2.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantojamās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	40
2.8. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	44
2.9. Studiju programmas izmaksas	45

2.10. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā	46
2.11. Studiju programmas salīdzinājums ar Latvijas un Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām	47
2.12. Informācija par studējošajiem.....	54
2.13. Studējošo aptauja un to analīze.....	55
2.14. Absolventu aptauja un tās analīze.....	61
2.15. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	64
3. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem	65
3.1. Studiju virziena un studiju programmas perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā	65
3.1.1. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām	65
3.1.2. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā.....	66
4. Studiju virziena pašnovērtējuma pielikumi	68
1. pielikums. „Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades biogrāfijas”	
2. pielikums. „Studiju programmas diploma pielikuma paraugi”	
3. pielikums. „Līgumi ar citām augstskolām”	
4. pielikums. „Studējošo aptauju materiāli”	
5. pielikums. „Absolventu aptauju materiāli”	
6. pielikums. „Darba devēju atsauksmes”	
7. pielikums. „Prakses vietu līgumi”	
8. pielikums. „Prakses nolikumi”	

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar koledžas kopējo stratēģiju

Biznesa vadības koledža (*turpmāk tekstā – BVK*) studiju virziena „**Tiesību zinātne**” (*turpmāk tekstā – studiju virziens*) ietvaros īsteno pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „**Tiesību zinātnes**” (*iegūstamā kvalifikācija – jurista palīgs*).

Balstoties uz starptautiskajām tendencēm un darba tirgus prognozēm, BVK vadības mērķis ir saglabāt un nostiprināt savas pozīcijas kvalitatīvas izglītības piedāvājumā. Studiju virziena **prioritāte** – nodrošināt starptautiskiem standartiem atbilstošu izglītību un sagatavot darba tirgum konkurētspējīgus speciālistus atbilstoši 4. kvalifikācijas līmeņa profesijas standartam un pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām, kas būtu spējīgi sniegt praktisku palīdzību juristam, zvērinātam notāram, zvērinātam advokātam, tiesnesim un citiem juridisko profesiju pārstāvjiem, sagatavojot juridiska rakstura dokumentus un ziņojumus, konsultējot juridiskajos jautājumos, pārbaudot dokumentu atbilstību spēkā esošajām tiesību normām.

Studiju virziena mērķis ir saskaņots ar BVK attīstības un darbības ilgtermiņa stratēģiju 2013.-2018.gadam, kas ir apstiprināta 2012.gada 17.jūlijā BVK padomes sēdē (*Protokols Nr. 02-02_2011/2012_08*). BVK attīstības un darbības stratēģija 2013.-2018.gadam ir izstrādāta, ņemot vērā izglītības un zinātnes attīstības politikas vadlīnijas, kas noteiktas Eiropas un Latvijas politikas plānošanas dokumentos: Lisabonas izglītības stratēģija, nozīmīgākie Boloņas procesa pamatprincipi, Eiropas Komisijas mūžizglītības memorands. Stratēģijas izstrādē ir ievēroti Latvijas Republikas normatīvie akti.

Studiju virzienam ir izvirzīta **vīzija** līdz 2019. gadam kļūt par līderi tālmācībā starp koledžām Latvijā pēc studentu apkalpošanas kvalitātes rādītājiem.

Programmas **mērķis** ir sagatavot augsta līmeņa jurista palīgus, izmantojot tālmācības studiju formas priekšrocības un nodrošinot studējošos ar vispārīgo teorētisko tiesību zinātņu bāzi, kas dod iespēju izprast tiesību uzbūvi, tiesību principus un aktuālās problēmas, orientēties tiesību normu piemērošanā, apgūt prasmes un iemaņas, iegūtās teorētiskās zināšanas lietot uzņēmuma vai iestādes efektīvas darbības nodrošināšanai, tajā skaitā apgūstot praktiskas iemaņas administratīvajā procesā tiesā.

Studiju virziena un programmas mērķis ir saskaņā ar BVK kopējiem mērķiem un atbilst attīstības stratēģijai.

Iegūtā profesionālā kvalifikācija

N.p.k.	Studiju programma	Profesionālā kvalifikācija
1.	Tiesību zinātnes	Jurista palīgs

Galvenie uzdevumi šī mērķa sasniegšanai ir:

- sniegt vispusīgas zināšanas, kas paplašinātu redzesloku, pilnveidotu studējošā pasaules skatījumu, attīstīt studējošo analītiskās un radošās spējas un veicināt interesi par sabiedrībā notiekošajiem procesiem, apgūstot vispārīzglītojošos studiju kursus;
- studiju procesu orientēt tā, lai nozares un profesionālajos studijuursos būtu iespēja apgūt un prakšu laikā nostiprināt nepieciešamās zināšanas un iemaņas izvēlētajā specialitātē, attīstīt iemaņas problēmu apzināšanā, mērķu formulēšanā un to risināšanā, attīstot spējas būt sociāli aktīviem, līdzatbildīgiem par sabiedrībā notiekošajiem procesiem;
- 3. un 4.semestī kvalifikācijas iegūšanai organizēt prakses, nodrošinot to pakāpenību un secīgumu, lai studējošajam būtu iespēja pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiski juridiskajā jomā un izvēlēties kvalifikācijas darba tēmu (*skatīt 2. tabulu*);
- sagatavot absolventu reālai profesionālai darbībai kā uzņēmuma vai iestādes jurista palīgu, īpašu uzmanību pievēršot praktisku situāciju risināšanai;
- sekmēt studējošo intelektuālo spēju izmantošanu studiju procesā un praktiskajā darbībā, motivējot tālākai izglītībai;
- izvērtējot darba tirgus tendences, izveidot jaunas studiju programmas un specializācijas studiju virziena ietvaros, kā arī pilnveidot esošo;
- attīstīt pētījumu virzienus, iesaistot tajos darba devējus, profesionālās organizācijas, ārvalstu augstskolu docētājus un ekspertus.

Studiju virziena „Tiesību zinātnes” studējošo prakses

N. p. k.	Studiju programma	Prakses nosaukums	Laika posms	Stundu skaits	KP	Apjoms ECTS
1.	„Tiesību zinātnes”	Prakse tiesā	8 nedēļas	320	8	12
		Pirmskvalifikācijas prakse	8 nedēļas	320	8	12

Sasniedzamais rezultāts: Pēc sekmīgi izpildītām visām studiju programmas prasībām dot studentiem iespēju iegūt specializāciju - kvalifikāciju, izstrādājot kvalifikācijas darbu, kurā students veic pētījumus, parādot prasmi apgūto teorētisko materiālu sasaitīt ar praksi.

Lai nodrošinātu studiju virziena ietvaros studiju procesa un studiju programmas augstvērtīgu un tirgus prasībām atbilstošu kvalitāti un lai raksturotu studiju virziena iekšējās kvalitātes mehānisma darbību, kā svarīgākie kritēriji izvirzāmi:

- studiju procesa kvalitāte;
- studiju programmas kvalitāte;
- akadēmiskā personāla kvalitāte.

Studiju virziena attīstības plāns ir izstrādāts 2014.-2016. gadam, tajā ir noteiktas prioritātes saskaņā ar BVK koncepciju un attīstības un darbības stratēģiju (*skatīt 3. tabulu*).

Studiju virziena attīstība ir jāskatās kopumā ar BVK attīstību, jo studiju virzienā „**Tiesību zinātne**” šobrīd ir tikai viena studiju programma. Turpinās darbs, lai paaugstinātu studiju programmas kvalitāti, tādējādi dodot savu ieguldījumu valsts un izglītības konkurētspējas attīstībā.

1.2. Studiju virziena un studiju programmas perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa

Biznesa vadības koledža turpina studiju virziena īstenošanu, balstoties uz to, ka šim studiju virzienam un studiju programmai ir mērķauditorija.

Studiju virziena mērķauditorija, ietverot šādus izglītības iegūšanas virzienus:

- pirmās augstākās izglītības iegūšana, paredzot studijas personām ar vidējo izglītību, kas vēlas īsā laika posmā iegūt profesionālās zināšanas un prasmes, kļūt konkurētspējīgam darba tirgū kā kvalificētam un praktiskam darbam sagatavotam darbspēkam (*tai skaitā pievērsties savai uzņēmējdarbībai*);
- nākamās augstākās izglītības iegūšana, kas paredzēta tām personām ar augstāko izglītību, kurām ikdienas darbā ir vajadzīgas padziļinātas juridiskajā jomā nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Studiju programmas saturā daudz vērības tiek pievērstas vadības un psiholoģijas zināšanu un prasmju apguvei, kas turpmākajā izaugsmē studentiem (*absolventiem*) ļauj sekmīgi veidot karjeru.

Lai veiktu studiju virziena un programmas perspektīvo novērtējumu no Latvijas Republikas interešu viedokļa, par pamata dokumentu tiek izmantota Latvijas ilgtspējīgas

attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (*Latvija 2030*), kas iezīmē nozīmīgākos izaicinājumus augstākās izglītības jomā.

Lai studiju virziens „Tiesību zinātne” spētu attīstīties un būt ilgtspējīgs, studiju virziena attīstības plānā un programmas realizācijā tiek izmantoti šādi *Latvija 2030* stratēģijas virzieni:

- labas kvalitatīvas izglītības pieejamība gan ienākumu nevienlīdzības, gan teritoriāli nevienmērīgās demogrāfiskās situācijas attīstības dēļ kļūst par nopietnu ilgtermiņa izaicinājumu;
- ilgtermiņā Latvijas konkurētspēja būs atkarīga no izglītības sistēmas saiknes ar darba tirgus izmaiņām un spējas sagatavot cilvēku darbam mainīgos apstākļos visa mūža garumā;
- 21.gadsimta izglītības sistēmas mērķis ir nostiprināt indivīda prasmes nepārtraukti mācīties un apgūt jaunievedumus;
- izglītība ir ne tikai specifisku kompetenču un kvalifikāciju uzkrāšana, bet arī cilvēku talantu, emocionālās un sociālās inteliģences un personības attīstības process;
- svarīga kļūst vispārējās izglītības iestāžu sistemātiska sadarbība ar augstskolām, gan veidojot mācību saturu, gan sekmējot skolotāju kompetences uzlabošanu;
- jau tagad liela studējošo grupa augstskolās un koledžās ir tā sauktās netradicionālās vecuma grupas cilvēki, kas vecāki par 23 gadiem, tāpēc augstskolām jāpāriet uz pieaugušo apmācību kā stabilu un nepieciešamu savas darbības virzienu;
- augstākās izglītības iestādēm jāseko vietējām un globālajām tendencēm tautsaimniecībā, lai spētu paredzēt un piedāvāt tādu studiju saturu un formātu, kas veicinātu indivīdu un organizāciju konkurētspēju rītdienas ekonomikā;
- augstskolas var veidot programmas, kas pilnībā notiek e-vidē (*tālmācībā*).

Saskaņā ar LR Ekonomikas ministrijas pētījumu „**Tautsaimniecības nozaru attīstības tendences un prognozes 2013.gadam**”, Latvijas darba tirgū 2013.gadā un turpmāk vairāk būs pieprasīti vidējās un augstākās kvalifikācijas speciālisti. Pētījumā norādīts, ka nodarbināto skaita pieaugums visvairāk gaidāms tirdzniecībā, apstrādes rūpniecībā, komercpakalpojumu jomās, līdz ar to var prognozēt, ka joprojām pieprasīti darba tirgū būs studējošie specializācijā „*jurista palīgs*”.

Studiju virzienā iekļautā studiju programma ir paredzēta sabiedrības daļai, kas pēc vidējās vai augstākās izglītības iegūšanas izjūt nepieciešamību pēc mūsdienīgas augstākās profesionālās izglītības, kura iegūstama relatīvi īsā laika posmā un kas samērojama ar Eiropas augstākās izglītības standartiem un darba tirgus prasībām. Koledža īsā laika posmā sagatavo

profesionālus darbiniekus, kuri studiju procesā iegūst praktiskās zināšanas un prasmes un ir konkurētspējīgi mūsdienu darba tirgus apstākļos. Latvijas darba tirgū pieaug pieprasījums pēc speciālistiem, kas ir ne tikai kvalificēti konkrētajā profesijā, specializējoties konkrētajā nozarē, bet kuriem papildus ir plašas zināšanas arī dažādos vadības, juridiskajos jautājumos, īpaši būtiski tas ir apstākļos, kad Latvijā tiek prognozēta atbilstoša un mūsdienīgi kvalificēta darbaspēka trūkums.

Studiju virziens un studiju programma pilnībā iekļaujas Latvijas augstākās izglītības sistēmā un vienotajā Eiropas izglītības telpā, paredzot nodrošināt atbilstoši kvalificētu speciālistu sagatavošanu.

1.3. Studiju virziena attīstības plāns

3.tabula

Studiju virziena „Tiesību zinātnes” attīstības prioritātes
2014.-2016. gadam

Pamatjoma	Prioritātes	2014.	2015.	2016.	Atbildīgais
Studiju programmas kvalitāte	Sadarbība ar darba devējiem				BVK direktors
	Sadarbība ar citām Latvijas augstskolām un ārvalstu augstākajām mācību iestādēm, organizācijām				BVK direktors, Projekta vadītājs
	Sadarbība ar nozares speciālistiem (profesionāļiem) studiju kursa vadīšanā				Studiju programmas vad.
	Metodiskā, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošana				Studiju programmas vad.
	Studiju kursu sagatavošana un realizēšana svešvalodā				Studiju programmas vad.
	Ārvalstu studentu piesaiste				Projekta vadītājs
Studiju procesa kvalitāte	Regulāra studiju materiālu, studiju līdzekļu (video, audio, e-lasītāji) pilnveidošana				BVK direktors, Studiju programmas vad.
	Inovatīvas studiju procesa metodes, pieejas, izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas				BVK direktors, Studiju programmas vad.
	Savstarpējās komunikācijas uzlabošana				Studiju atbalsta centra koordinatori
	Virtuālās vides pilnveidošana				Studiju atbalsta centra koordinators
	Akadēmiskās atbalsta sistēmas pilnveidošana				Studiju programmas vad., Studiju atbalsta centra koordinatori

Akadēmiskā personāla kvalitāte	Profesionālo kompetenču pilnveide		Studiju programmas vad., docētāji
	Piedalīšanās konferencēs un starptautiskos pieredzes apmaiņas semināros		BVK direktors, Studiju programmas vad.
	Studiju kursu materiālu pilnveidošana, regulāra atjaunošana		Studiju programmas vad., docētāji
	Inovatīvu metožu izmantošana studiju procesā		Studiju programmas vad., docētāji
	Pētnieciskā darbība un publikācija		Studiju programmas vad., docētāji

Plānots īstenot stratēģiskās attīstības seminārus, lai turpinātu virziena tālākas perspektīvas izvērtējumu, ar mērķi precīzāk identificēt izmaiņas tirgū un atbilstoši uz tām reaģēt, kā arī turpināt darbu pie didaktikas jautājumiem, pilnveidot studiju programmas un studiju kursu mācību metodiku. Izstrādāt starptautiska finansējuma piesaistes projektus akadēmiskā un administratīvā personāla darba atbalstam.

1.4. Studiju virziena un studiju programmas atbilstība darba tirgus pieprasījumam

Viens no veidiem, kā studiju virziena administrācija iegūst informāciju par studiju kvalitāti un atbilstību darba tirgus prasībām, ir cieša sadarbība ar darba devējiem – uzņēmumiem, iestādēm un organizācijām, kā arī absolventiem.

Studiju virzienā iekļautā studiju programma „**Tiesību zinātnes**” sagatavota atbilstoši profesiju standartam un citām normatīvo aktu prasībām, ievērojot darba devēju un citu ekspertu ieteikumus. Regulāri tiek analizētas prakses vadītāju atsauksmes un vērtējums, analizēts kvalifikācijas darbu recenzentu, valsts pārbaudījuma komisijas un citu ekspertu viedoklis.

Prakses vadītāju atsauksmes un vērtējums. Biznesa vadības koledža regulāri analizē izvērstās darba devēju atsauksmes prakses noslēgumā, lūdzot novērtēt praktikanta (*darbinieka*) sagatavotību darbam, kompetenci, komunikācijas prasmes, iegūtās teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas, spējas analizēt tiesā notiekošos procesus un pieņemt atbilstošus lēmumus, prasmi strādāt komandā, spēju nodrošināt pienākumu izpildi, prasmi efektīvi plānot un organizēt savu darbu, spējas apgūt jaunas zināšanas un prasmes, zināšanu un prasmju kvalitātes atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī novērtēt to, vai nākamajos 6 gados uzņēmumā/iestādē būs nepieciešami attiecīgie speciālisti (*skatīt 6.pielikumā*).

Piemēram, studiju programmas „Tiesību zinātnes” 2013./2014. studiju gadā, analizējot prakses vadītāju atsauksmes, secinām, ka visaugstāk tiek novērtētas praktikanta spējas apgūt

jaunas zināšanas un prasmes un komunikācijas prasmes, spējas analizēt darba vidē notiekošos procesus, plānot un organizēt savu darbu. Darba devēji pozitīvi novērtē studiju programmu no Latvijas tautsaimniecības interešu viedokļa un atzīmē, ka, attīstoties uzņēmējdarbībai, perspektīvā (*vismaz tuvākos sešus līdz desmit gadus*) būs nodrošināts pieprasījums pēc programmu absolventiem.

Kā parāda darba devēju atsauksmes no studentu prakšu vietām un tikšanās ar nozares profesionāļiem, studējošie veiksmīgi var strādāt apgūtajā specialitātē, jo studiju process tiek nodrošināts ar nepieciešamajām teorētiskajām un praktiskajām zināšanām, kuras atbilst iegūstamajai kvalifikācijai – jurista palīgs.

1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Studiju virzienam ir veikta stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze (*turpmāk – SVID, skatīt 4.tabulu*).

4. tabula

Studiju virziena „Tiesību zinātnes” SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Nozares speciālistu (praktiķu) iesaiste studiju procesā; • Profesionāli pasniedzēji; • Daudzpusīga sadarbība ar darba devējiem; • Regulāra studiju programmu satura atjaunināšana; • Nodrošinājums ar unikāliem mācību metodiskajiem materiāliem – grāmatām; • Attīstībā esoša sadarbība ar ārvalstu augstākās izglītības iestādēm; • Attīstīta sadarbība ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm; • Izstrādāta un aprobēta pārbaudes darbu struktūra un analīze; • Estētiska studiju vide; • Izstrādāta Studiju atbalsta sistēmas kvalitātes rokasgrāmata; • Inovatīvu IT metožu izmantošana studiju procesā; • Augsta klientu apkalpošanas kultūra; • Studentiem ir iespēja ietekmēt studiju procesa attīstību un pilnveidošanu; • Hibrīdā studiju procesa organizācija; • Sava izdevniecība – tipogrāfija;	• Nepietiekoša citu valstu vieslektoru, speciālistu iesaiste studiju procesā; • Nepilnvērtīgi izmantoti un uzturēti sociālie tīkli; • Ārvalstu studējošo trūkums; • Studējošo savstarpējās komunikācijas/saskarsmes nepietiekamība.

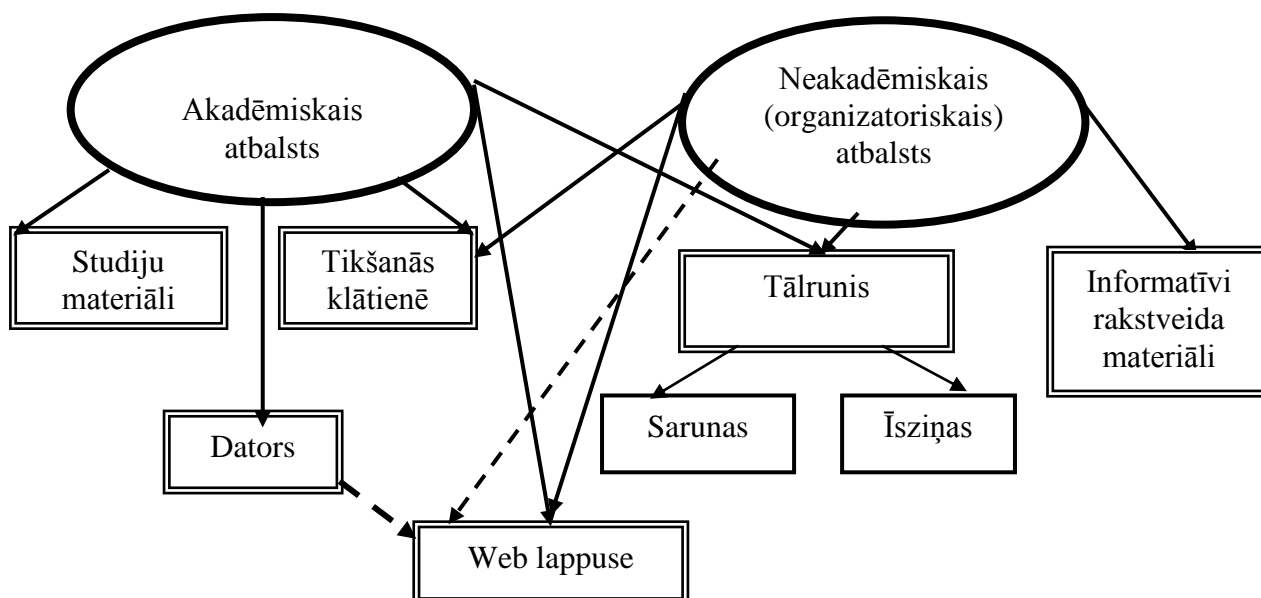
• Regulāri tiek izdots studējošo pētniecisko rakstu krājums; • Nodrošinājums ar mūsdienīgām tehnoloģijām (e-lasītāji, videolekcijas); • Vienīgā koledža Baltijā, kas realizē studijas tikai tālmācībā.	
Iespējas	Draudi
• Ārvalstu augstākās izglītības iestāžu sadarbības piedāvājumi; • Ārvalstu iedzīvotāju interese par studijām; • Nozares profesionāļu interese par sadarbības iespējām; • Ģimeņu ar vidusskolas vecuma bērnu reemigrācija; • Studiju virziena speciālistu trūkums darba tirgū; • Darba devēju sadarbības intereses pieaugums; • Koledžas līmeņa izglītības popularitātes pieaugums; • Pētnieciskā darba attīstība, iesaistot studentus.	• Potenciālo studēt gribētāju skaita samazināšanās; • Darba tirgus piesātinātība ar virziena sagatavotajām profesijām; • Likumdošana; • Zema iedzīvotāju maksātspēja; • Ilgtspējīgas stratēģijas trūkums Latvijas augstākās izglītības politikā; • Spēcīga konkurence starp privātajām un valsts augstskolām, koledžām tiesību jomā.

Var secināt, ka studiju virziena stiprās puses ir pārsvarā vājajām, un vājās puses var tikt novērstas, īstenojot virziena attīstības plānu. Analīzē uzsvērtās iespējas ir vairāk nekā iespējamie draudi, tādējādi ārējās vides ietekme ir vērtējama pozitīvi.

1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas apraksts

BVK ir ieviesta iekšējās kvalitātes sistēma, un tā atbilst ENQA izstrādātajam Eiropas standarta un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā (*ESG*) prasībām. Studiju programma „**Tiesību zinātnes**” ir veidota, pamatojoties uz profesijas standarta 4.kvalifikācijas līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstu un tam atbilstošu vērtēšanas sistēmu.

Studiju programmu īstenošanas gaitā studējošiem ir nodrošināta individuāla pieeja un atgriezeniskā saite, izmantojot **BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļus**, kā arī izmantojot oriģinālus tālmācības studiju materiālus.

1.attēls. BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļi

Kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai BVK izmanto arī mūsdienu IT tehnoloģiju iespējas:

- studējošajiem ir iespēja izmantot BVK mājaslapā (www.bvk.lv) ietvertu informāciju - aktualitātes, studiju programmas apraksts, studiju plāns, studiju kursu apraksti;
- izmantojot individuālu paroli, nonākot mācību vidē, studējošajiem ir iespēja uzzināt savus vērtējumus, studiju maksājumu vēsturi, noskatīties videolekcijas, noklausīties audiolekcijas, studējošajam ir iespējams saņemt akadēmisku un organizatorisku atbalstu, uzdot jautājumus noteikta studiju kursa docētājam, saņemt profesionālu atbildi, realizēt atgriezenisko saikni, vērtējot studiju procesa kvalitāti koledžā, sniedzot ierosinājumus, ieteikumus darba uzlabošanai, atzīmējot sasniegumus un trūkumus;
- atsevišķu kursu (*Datorzinības, Biznesa angļu valoda*) kvalitatīvākai apguvei.

Ar studiju materiālu starpniecību notiek netiešs dialogs starp kursa autoru un studējošo.

Studiju materiāli ir galvenie *akadēmiskā atbalsta* (*zināšanu, profesionālo iemaņu, prasmju uzlabošana*) nodrošinātāji, paredzot pašpārbaudes uzdevumus, kontroljautājumus, paškontroles testus.

Akadēmiskais atbalsts ietver praktiskas nodarbības: diskusijas, „prāta vētra”, simulācijas, lomu spēles, projektu prezentācijas, problēmjautājumu analīzi utt., kā arī individuālas mācību spēku konsultācijas gan klātienē, gan e-vidē (*skype*), kuru laikā tiek respektēts un izzināts studējošo viedoklis, viņu personiskā un darba pieredze.

Studentiem ir vairākas iespējas piedalīties studiju procesa pilnveidošanā. Studentu pašpārvaldes pārstāvji līdzdarbojas koleģiālajās lēmēj institūcijās: BVK padomē, Studiju

padomē, Kredītu piešķiršanas komisijā u.c., kur tiek uzklausi studentu viedoklis, priekšlikumi studiju procesa pilnveidošanai.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu un efektīvu studiju procesu, BVK vadība un studiju programmas direktors regulāri veic pārrunas un aptaujas ar studējošajiem par studiju procesa organizācijas aktuāliem jautājumiem, kā arī lai izvērtētu tālmācības studiju atbalsta sistēmas elementu kvalitāti, docētāju profesionalitāti, prasmi un meistarību kontaktēties ar studentiem (*skatīt 6., 7. attēlu*).

Divas reizes gadā (*janvārī un jūlijā*) notiek akadēmiskā, administratīvā personāla, studējošo, absolventu un sadarbības partneru tikšanās BVK Padomē, lai izvērtētu iepriekšējā studiju gada uzņemšanas rezultātus, prezentētu jaunākos un aktuālākos sasniegumus – jaunos zinātniskos sasniegumus (*doktora disertācijas, zinātniskie amati*), lai analizētu studiju procesu un studējošo vajadzības, noteiktu prioritātes, īpašu uzmanību pievēršot studējošo aptaujas rezultātiem u.c. Tiek pārrunātas nākotnes perspektīvas un attīstības iespējas, uzklausi viedokļi par studiju programmām un to atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī iespējamām nākotnes sadarbības formām utt.

Attīstības tendences regulāri tiek apspriestas Studiju padomē, BVK Padomē, veicot SVID analīzi, kā arī akadēmiskā personāla attīstības politikas plānošanu.

Lai nodrošinātu studiju virziena augstvērtīgu un tirgus prasībām atbilstošu kvalitāti un lai raksturotu studiju programmu iekšējās kvalitātes mehānisma darbību, kā svarīgākie kritēriji izvirzāmi šādi:

- studiju procesa kvalitāte;
- studiju programmas kvalitāte;
- akadēmiskā personāla kvalitāte.

Šos vērtējumus kontrolē ārējie un iekšējie reglamentējošie dokumenti, kvalitātes novērtējuma procesā iesaistītās personas – BVK vadība, akadēmiskais personāls, studējošie, absolventi, darba devēji, Izglītības kvalitātes valsts dienests u.c.

Tālmācības **studiju procesa kvalitāte** BVK tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- studējošo nodrošinājums ar tālmācības studiju atbalsta sistēmas elementiem (*studiju materiāli, dažāda veida konsultācijas klātienē, elektroniski, pa telefonu utt.*);
- patstāvīgā darba organizācija - plānojums, apjoms, pārbaudes veidi utt.;
- inovatīvas studiju procesa metodes, studijās sagaidāmo rezultātu skaidrs izklāsts, problēmu risināšana, jauno informācijas tehnoloģiju izmantojums (*e-kursi, videolekcijas*);

- zināšanu, prasmju novērtēšanas objektivitāte un šo rezultātu izmantošana studiju procesa pilnveidošanai;
- studējošo iesaistīšana praktiski pētnieciskajā darbā (tematikas aktualitāte un saistība ar studiju programmas saturu);
- starptautiskā sadarbība, studējošo prakses iespējas.

Studiju programmu kvalitāte BVK tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- programmu mērķa un uzdevumu skaidrība, sasniedzamība, atbilstība BVK attīstības stratēģijai un koncepcijai;
- studiju satura atbilstība LR izglītības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, pirmā līmeņa profesionālās izglītības standartam, BVK iekšējiem normatīvajiem aktiem;
- demokrātiska studiju programmas vadīšana, BVK vadības, akadēmiskā personāla, studējošo un darba devēju sadarbība programmas uzlabošanas nolūkos;
- studiju programmas metodiskais, informatīvais un tehniskais nodrošinājums;
- ikgadējs studiju programmu pašnovērtējums.

BVK akadēmiskā personāla kvalitāte tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- akadēmiskā personāla atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- profesionālā kompetence (*īpaši prasme strādāt ar tālmācības studentiem, prasme strādāt ar pieaugušajiem*), radošums;
- docētāji veic pastāvīgu zinātniski pētniecisko darbu, kura rezultāti tiek prezentēti zinātniskajās konferencēs.

Studiju virziena programmas darbības rezultātu iekšējā izvērtēšanā ir iesaistīti visi mācībspēki, arī tie, kuriem BVK nav pamata darbavieta. Valsts pārbaudījumu komisijā līdzās BVK mācībspēkiem studējošo zināšanas un gala darbu vērtē arī citu Latvijas augstskolu mācībspēki (*Dr.pol. A.Baldiņš, Mg.oec. I.Dembovska, Dr.paed. I. Ivanova*).

Regulāri, uzsākot jaunu studiju gadu, tiek aktualizētas studiju programmu kursu anotācijas un kursu programmas, metodiskie materiāli, jaunākā mācību literatūra un studiju darbu (*prakses atskaišu, kvalifikācijas darbu*) metodiskie norādījumi.

Akadēmiskajam personālam, tai skaitā vieslektoriem, tiek organizēti semināri par jaunākajām mācību pedagoģiskajām metodēm, pieejām, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu, konferenču apmeklēšana (*Mg. philol. G.Glazunova – Profesionālās kvalifikācijas pilnveides seminārs „Методика преподавания русского языка как иностранного”, Baltijas Starptautiskā akadēmija un Krievijas Valsts A.S.Puškina krievu valodas institūts – Maskava, 10.04.-11.04.2014., Mg.paed., Mg.oec. A.Vītiņa – Mācību*

metodiskā konference „Studiju kvalitāte: Pašnovērtēšana un pilnveide. Dažādu projektu devums studijās un jauno iespēju izmantošana”, 31.01.2014., LLU).

Akadēmiskais personāls piedalās pieredzes apmaiņas pasākumos (Mg. paed. Z.Urbāne, Mg. geogr. I.Beļinska - „Mūsdienīga mācību vide – izziņas aktivitāti, patstāvību un radošumu veicinošs mācību process”, 24.08.2013., „LUMA mācību centrs”, Braunšveiga, Vācija), sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus.

BVK vadība nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai. Telpas ir funkcionālas, labiekārtotas, estētiski noformētas, racionālas mūsdienīga studiju procesa nodrošināšanai.

1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

Biznesa vadības koledžas vadība regulāri pilnveido resursu kvalitāti un palielina pieejamo resursu apjomu atkarībā no attīstības prioritātēm, kuras savukārt atkarīgas no izglītības un darba tirgus prasībām.

Koledžas budžetu pamatā veido studiju maksa. Izmantojot iegūtos līdzekļus, tiek finansēta studiju virzienu un studiju programmu darbība atbilstoši apstiprinātajam budžetam. Ir paredzēts finansējums konferenču, semināru organizēšanai, pieredzes apmaiņas pasākumiem un Studējošo pašpārvaldes darbības nodrošināšanai. Koledžas finansiālie rādītāji liecina par stabilu finanšu situāciju.

Studiju virziena programmas īstenošanā iesaistīti profesionāli docētāji – visiem ir maģistra vai doktora grāds, specializēto kursu docētājiem iegūtā izglītība atbilst studiju kursa jomai. Lielākā daļa docētāju ir praktizējoši speciālisti. Galvenie kritēriji docētāju atlasei ir izglītība (grāds), profesionālā pieredze, pētnieciskā un jaunrades darbība un komunikācijas prasmes.

5.tabula

Akadēmiskā personāla (tai skaitā vieslektoru) zinātniskie un akadēmiskie grādi

N.p.k.	Rādītājs	Doktori	Maģistri	Spec. ar augstāko izglītību
1.	Docētāju skaits	5	16	2
2.	Īpatsvars no docētāju skaita (%)	23	69	8

Biznesa vadības koledža nodrošina studējošos ar nepieciešamajiem resursiem - katrā studiju programmas kursā studējošam tiek izsniegti tālmācības studiju materiāli (*grāmatas*), kas veidoti pēc BVK izstrādātas metodikas un kas pēc programmas apguves paliek studējošā īpašumā.

Studiju virziena programmas nodrošināšanai tiek izmantota šāda infrastruktūra:

1. auditorijas, kuras ir nodrošinātas ar interaktīvo tāfeli, tāfeli (*flipchart*), ekrānu un videoprojektoru, datoru, interneta pieeju;
2. studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantoti arī portatīvie datori (8), videomagnetofoni (3), kopēšanas iekārtas (3), videokameras (3), skeneri, printeri, fotokameras u.c. ierīces;
3. telpas aprīkotas ar studiju procesam nepieciešamajām mēbelēm;
4. telpas ar kopējo platību 228,5 kvadrātmetri, kurās izvietots Studiju atbalsta centrs; telpas paredzētas arī individuālām un grupālām konsultācijām klātienē;
5. izdevniecības tehnika studiju materiālu ražošanai;
6. citi (*pieeja WiFi*).

BVK veiktā aptauja liecina, ka 100% visi studējošie ir nodrošināti ar datoru mājās vai darbavietā, līdz ar to datorklase BVK telpās nav nepieciešama.

Nepieciešamības gadījumā programmā studējošie var izmantot datorus ar interneta pieslēgumu, kas atrodas **BVK studiju resursu centrā** (*bibliotēkā*) un Rīgas Juridiskajā augstskolā.

BVK bibliotēkas fonda viena no priekšrocībām ir studiju programmu ietvaros izveidotie tālmācības studiju materiāli, kurus aktīvi izmanto studējošie. Tālmācības studējošo vajadzībām ir izveidots **Studiju resursu centrs**, kurā atrodama studiju procesam nepieciešamā literatūra, audio un video materiāli un CD, kā arī elektroniskā veidā kvalifikācijas darbu un prakšu atskaišu paraugi.

BVK bibliotēkā ir pieejams interneta pieslēgums. Studējošie var izmantot arī videomateriālus un CD (*piemēram, biznesa angļu valodas apguvei*).

Kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai ir iegādātas un tiek izmantotas elektroniskās datubāzes EBSCO un RUBRICON (http://www.bvk.lv/wp-content/uploads/file/lapas/noderigi_raksti/noderigi_raksti_elektroniska_datu_baze.pdf),

kā arī e-bibliotēka u.c. Visās koledžas telpās ir pieejams arī bezmaksas bezvadu internets.

Materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai tiek pievērsta liela nozīme, tiek iegādāti jauni datori, studiju procesam nepieciešamie audio/video u.c. līdzekļi.

1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs studiju virziena ietvaros

Studiju virziens darbojas aizvien pieaugošas starptautiskas konkurences apstākļos, kur starpkultūru saprašanās un sadarbība ir pamats veiksmīgai attīstībai nākotnē.

Studiju procesa kvalitātes uzlabošanai, starptautiskās pieredzes pilnveidošanai un sadarbības veicināšanai BVK ir iesaistījusies EDEN - European Distance Education and E-Learning Network. Organizācija apvieno Eiropas vadošās tālmācības institūcijas, organizējot starptautiskās konferences, seminārus, forumus („*Mācīšanās prieks – mācīšanās pieredzes pilnveidošanai un mācīšanās kvalitātes uzlabošanai*” - 2013.gada 12.-15.jūnijā Oslo, Norvēģija), izdodot zinātniska un praktiska rakstura rakstu krājumus un grāmatas.

Notikuši vairāki klientu konsultantu un studiju koordinatoru pieredzes apmaiņas semināri ar Oregonas Universitātes akadēmisko personālu 2013./2014. studiju gadā, lai pilnveidotu virtuālo mācību vidi.

BVK noslēgusi sadarbības līgumus ar šādām ārvalstu tālmācības institūcijām:

- Kauņas Tehnoloģiskā universitāte (*Lietuva*);
- Tālmācības studiju centrs Baltijas Izglītības Tehnoloģiju institūts (*Lietuva*) par docētāju iesaistīšanu dažādu projektu izstrādē un realizācijā, moduļu īstenošanā, atsevišķu studiju kursu apgūšanā, docētāju dalību Valsts pārbaudījumu komisiju darbā un konferencēs, tiek organizēti pieredzes apmaiņas semināri u.c.

BVK, ņemot vērā ekonomisko un demogrāfisko situāciju valstī, strādā pie ārvalstu studējošo piesaistīšanas projekta, tiek veiktas pārrunas ar ārvalstu mācību iestāžu vadītājiem un aģentūrām (*Interbusiness College, Izglītības aģentūra LIBRA (Gruzija), Izglītības aģentūras - STUDY BRIDGE, ISTUDY, A-PRIORI (Ukraina), "F.S.Center" (Uzbekistāna)*), par studējošo un mācībspēku piesaisti, piedaloties forumos Gruzijā – Tbilisi, Kazahstānā – Alma-Atā, ar mērķi veicināt Latvijas zināšanu vadības kapitāla eksportu.

Studiju virzienam „Tiesību zinātnes” ir cieša sadarbība ar Latvijas augstskolām (*Rēzeknes augstskolu, Biznesa augstskolu „Turība”, Baltijas Starptautisko akadēmiju u.c.*), to apliecina noslēgtie sadarbības līgumi par studiju turpināšanas iespējām studiju programmas likvidācijas gadījumā, studiju turpināšanas iespējām 2. līmeņa profesionālās studiju programmās, sadarbību pētniecības jomā, piedalīšanos organizētajās konferencēs, studentu savstarpējo apmaiņu, lai noklausītos konkrētus mācību kursus (*skatīt 3. pielikumu*).

Studiju virziena ietvaros notiek sadarbība ar nozares profesionāļiem. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar SIA „Adros Baltija”, SIA „Media Intelligence”, SIA „CorpMedia” u.c. (*skatīt 7. pielikumu*).

Tiekoties ar uzņēmumu vadītājiem un vadošajiem speciālistiem, koledža saņem atgriezenisko informāciju, kura bieži vien palīdz atklāt un novērst nepilnības studiju procesā, palīdz atklāt tos jautājumus, kuriem studiju procesā pastiprināti veltīt uzmanību. Tas dod iespēju aktualizēt studiju kursu programmas, bet nepieciešamības gadījumā piedāvāt arī studentiem noklausīties vajadzīgo studiju kursu izvēles kursu blokā.

BVK notiek aktīva sadarbība ar Latvijas pašvaldībām un uzņēmumiem (*skatīt 7.pielikumu*), kas atrodas ne tikai Rīgā, bet arī reģionos, par studējošo iespējām iziet prakses, iesaistīties dažādos projektos, lai veicinātu studējošo līdzdalību un ieinteresētību reģionos notiekošajos procesos un attīstībā. Sadarbības projektos ir iesaistīti ne tikai studējošie, bet arī akadēmiskais personāls kā prakses vadītāji, kvalifikācijas darbu vadītāji.

1.9. Studiju programmas uzskaitījums

Šajā studiju virzienā koledžā tiek īstenota viena pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma (*skatīt 6.tabulu*).

6.tabula

Studiju programma studiju virzienā „Tiesību zinātne”

Nr. p.k.	Studiju programmas					
	Nosaukums	Kods	Apjoms kredīt-punktos	Īstenošanas veids un forma	Īstenošanas vieta	Piešķiramais grāds/ profesionālā kvalifikācija
1.	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Tiesību zinātne”	41380	86	nepilna laika studijas; neklātiene (tālmācība)	Rīga	-/ jurista palīgs

Kā jau minēts iepriekš, studiju virzienā ietilpstošā programma pilnībā atbilst Latvijas Republikas un Biznesa vadības koledžas koncepcijai un attīstības stratēģijai.

1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums

7.tabula

Studiju virziena „Tiesību zinātne” akadēmiskais personāls

N.p .k.	Docētāja vārds, uzvārds	Amats	Zinātniskais vai ak. grāds	Studiju kurss	KP	Studiju programmu daļa	
						Vispārizglītojošs A	Profesionālās nozares B+C
1.	Anita Lasmane	Vieslektore	Dr.psych.	Organizāciju psiholoģija I	2		X
				Organizāciju psiholoģija II	2		X
2.	Līga Beļicka	Vieslektore	Mg.sc.admin	Biznesa angļu valoda I	2	X	
				Biznesa angļu valoda II	2	X	
3.	Gaļina Glazunova	Lektore	Mg.phil.	Biznesa krievu valoda I	2	X	
				Biznesa krievu valoda II	2	X	
4.	Zane Urbāne	Lektore	Mg. paed.	Informācijas tehnoloģijas	2	X	
5.	Dace Bērziņa	Vieslektore	Mg.psych.	Sociāli psiholoģiskie video treniņi	2		X
6.	Mihails Tutuškins	Lektors	Augst.izgl.	Aroda veselība, drošība un vides aizsardzība	2		X
7.	Valts Nerets	Vieslektors	LL.M.	Retorika juristiem	2		X
				Administratīvās tiesības un administratīvais process I	2		X
				Administratīvās tiesības un administratīvais process II	2		X
				Prakse tiesā	8		X
				Pirmskvalifikācijas prakse	8		X
			Kvalifikācijas darbs	8		X	
8.	Jānis Endziņš	Vieslektors	Mg.iur.	Komerctiesības	2		X

9.	Ineta Daiktere	Lektore	Dr.sc.admin.	Cilvēkresursu vadība I	2		X
				Cilvēkresursu vadība II	2		X
				Saskarsmes psiholoģija	2		X
10.	Alvars Baldiņš	Vieslektors	Dr.pol.	Politoloģija	2	X	
11.	Signe Hušeka	Lektore	Mg.iur.	Tiesību aizsardzības iestādes	2	X	
				Krimināltiesības	2		X
				Civiltiesības. Saistību tiesības	3		X
				Profesionalitāte un karjera	2		X
				Starptautiskās publiskās tiesības	2		X
				Tiesību analīze un juridisko tekstu rakstīšana	2	X	
			Kvalifikācijas darbs	8			X
12.	Aleksandrs Fedotovs	Vieslektors	Dr.oec.	Ekonomika	2		X
13.	Ivars Linde	Vieslektors	MBA	Projektu sagatavošana un vadīšana	2		X
14.	Ilze Beļinska	Lektore	Mg.geogr.	Profesionalitāte un karjera	2		X
15.	Linda Siliņa	Vieslektors	Dr.oec.	Ekonomika	2		X
16.	Gunta Krasta	Vieslektore	Mg.paed.	Lietišķā etiķete	2		X
17.	Aivis Kārklīņš	Vieslektors	Mg.paed.	Profesionālā klientu apkalpošana	2		X
18.	Nikolajs Ozoliņš	Vieslektors	Mg.iur.	Valsts un tiesību teorija	3	X	
				Konstitucionālās tiesības	2		X
				Civilprocess	3		X
				Kvalifikācijas darbs	8		X
19.	Renāte Fila	Vieslektore	Mg.iur.	Eiropas Savienības tiesības	3		X
20.	Jolanta Bandere	Lektore	Lekt.	Grāmatvedības pamati	2	X	
21.	Maruta Ābele	Vieslektore	Augst. izgl.	Lietvedība un arhīvs	2	X	
22.	Linda Ābele	Vieslektore	Mg.oec.	Grāmatvedības pamati	2	X	
23.	Jolanta Dinsberga	Vieslektore	Mg.iur.	Ģimenes un mantojuma tiesības	3		X
				Civiltiesības. Lietu tiesības	3		X
				Kvalifikācijas darbs	8		X
24.	Valija Ulmane	Vieslektore	Mg.iur.	Latvijas valsts un tiesību vēsture	3	X	
				Civiltiesības. Vispārējā daļa.	1		X
				Darba un sociālās tiesības	2		X
				Kvalifikācijas darbs	8		X

1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētniecības projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos

Saskaņā ar akadēmiskā personāla attīstības un apmācības plānu, neskatoties uz to, ka koledža īsteno profesionālās apmācības programmas, koledžas politika ir attīstīt akadēmiskā personāla, tai skaitā vieslektoru, pētniecisko darbību, jo tā nodrošina jaunākās un aktuālākās informācijas pielietojumu studiju procesā, kā arī veicināt studējošo pētnieciskās prasmes.

Biznesa vadības koledža kopš 2006. gada organizē zinātniski praktiskās konferences - „Biroju darbinieku un vadītāju konferences”, „Talantīgs darbinieks 21.gs.”, „Dzīva un ilgtspējīga uzņēmuma darbinieks”. Koledžas akadēmiskais personāls, tai skaitā vieslektori, piedalās zinātniski pētnieciskajā darbā, gatavojot zinātnisko rakstu publikācijas un ziņojumus konferencēm saistībā ar docētajiem studiju kursiem (*Dr.sc.admin., Mg. psych. I.Daiktere, LL.M V. Nerets, Mg.iur. S.Hušeka u.c.*) (skatīt 8.tabulu, 1.pielikumu).

Akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā 2011.-2014. gadam

N.p.k.	Uzvārds, vārds	Gads	Publikācijas, mācību literatūra
1.	Alvars Baldiņš Dr.pol.	2013	Latvijas Universitātes 71. Zinātniskā konference, sekcija „Sociālā pedagogija”, referāts „Socializācijas procesa riska faktori bērnu un jauniešu attīstībai”
		2013	Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte. Zinātniski praktiskā konference „Sociālpedagoģiskās inovācijas: teorija un prakse”, referāts „Sociālo pamatvajadzību ievērošana sociālpedagoģiskajā darbībā”
		2012	Baldiņš A., Raževa A. Studiju motivācija/ Learning motivation. Riga Technical University 53rd International Scientific Conference Dedicated to the 150th Anniversary and the 1 st Congress of Wold Engineers and Riga Polytechnical Institute/ RTU Alumni. 11-12 October 2012, Riga, Latvia. Digest. www.scientific-conference2012.rtu.lv/node/332. p.305
		2012	Latvijas Universitātes 70. Zinātniskā konference, sekcija „Sociālā pedagogija”, referāts „Sociālpedagoģiskā darba ētiskie aspekti”
		2011	Baldiņš A. Zināšanu sabiedrība un tās krīzes iezīmes. RTU 52. starptautiskā zinātniskā konference. Rīga, 2011.gada 13.-16.oktobris
2.	Daiktere Ineta Dr.sc.admin.	2012	Daiktere, I. (2012). Vispārizglītojošo skolu direktoru vietnieku psiholoģiskā gatavība vadoša darba uzsākšanai. [General Education School Assistant Principals' Psychological Readiness to Become a School Leader]. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija. Rīga, Latvija. Pp. 55-59.
		2011	Blūma, D. & Daiktere, I. (2011). Research on Principals in Latvia. REKTOR – EN FORSKNINGSSÖVERSIKT 2000_2010. DEL II RESEARCH ON SCHOOL LEADERS with Nordic and European reviews 2000-2010. Ed. by Johannson, O. Sweden: Vetenskapsrådet. Pp. 279-294. ISSN: 1651-7350; ISBN: 978-91-7307-195-6.
		2011	Daiktere, I. (2011). An Overview of the Use of Human Resource Management Procedures in Latvian Schools. <i>The Very Best of ACEP and Sinex Erasmus Intensive Programmes 2009 in Linz, Austria</i> . University of Education, Upper Austria. Pp 23-53. ISBN: 978-3-9502375-5-6.
		2011	Latvijas vispārizglītojošo dienas skolu direktoru darbība skolas kultūras pilnveidošanas procesā., Sabiedrība, integrācija, izglītība. Starptautiskās zinātniskās konferences materiāli. Rēzeknes Augstskola, Izglītības un dizaina fakultāte.
		2011	Partnership in the process of creating, shaping and sustaining school culture, HUNSEM (Hungarian-Netherlands School of Educational Management), University of Szeged, Hungary, ISBN 9780963-306-111-4, Szeged, University of Szeged, Hungary, 158. - 168.
		2012	Mācību līdzeklis <i>Psiholoģijas pamati</i> . [Introduction to Psychology]. SIA „LUMA”. Rīga, Latvija.

3.	Fedotovs Aleksandrs Dr.oec.	2011	From Union to Union: Economic development of the Baltic states before and after joining the EU (2011). Saarbrücken , Germany: LAP LAMBERT Academic Publishing; ISBN 978-3-8443-8918-0.
		2011	“Globalization, Lisbon programme and Latvia’s competitiveness” (2011), Vadībzinātne. Ekonomika. II , Rīga: Biznesa un finanšu pētniecības centrs; ISBN 978-9984-746-11-1.
		2011	Mācību līdzeklis Makroekonomika: Kurs дистанционного обучения.– Рига: Колледж управления бизнесом. Часть 1. - 210 с.
		2011	Mācību līdzeklis Микроэкономика: Курс дистанционного обучения. – Рига: Колледж управления бизнесом, 2008. - 279 с.
		2011	Mācību līdzeklis Makroekonomika: Tālmācības studiju kurss. – Rīga: Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija, 2008. – 403 lpp.
		2011	Mācību līdzeklis Ekonomika: Tālmācības studiju kurss. – Rīga: Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija, 2007. – 329 lpp.
		2011	Mācību līdzeklis Mikroekonomika: Tālmācības studiju kurss. – Rīga: Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija, 2007. – 253 lpp.
4.	Galina Glazunova Mg.philol.	2012	Mācību līdzeklis Biznesa krievu valoda II: Tālmācības studiju kurss. – Rīga: Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija, 2009. – 301 lpp.
		2012	Mācību līdzeklis Biznesa krievu valoda I: Tālmācības studiju kurss. – Rīga: Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija, 2007. – 273 lpp.
5.	Signe Hušeka Mg.iur.	2013	Mācību līdzeklis Tiesību zinības: Tālmācības studiju kurss. – Rīga: Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija, 2013. – 289 lpp.
6.	Valts Nerets LL.M.	2013	Study of European Commission (MG Mobility and Transport) regarding the identification of national legislative measures implementing Directive 2006/126/EC on driving licences (Recast) in Latvia, 2013. Expert form Latvia with Grimaldi Studio, Legale, English.
		2012	Study on application of Council Regulation (EC) Nr 1206/2011 of 28 May 2011 on cooperation between the courts of the Member States in the taking of evidence in civil or commercial matters in Latvia, 2012. Expert for Latvia with University de Deusto and MainStart Project Office, English.
		2012	Study of application of Regulation (EC) No 1393/2007 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on the service in the Member States of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters (service of documents), and repealing Council Regulation (EC) No 1348/2000 in Latvia, 2012. Expert for Latvia with University de Deusto and MainStart Project Office, English.
		2011	Repšs A., Nerets V. The Implementation of the Services Directive in Latvia // Stelkens U., Weiss W., Mirshberger M. The Implementation of the EU Services Directive, 2011, T.M.C. Asser Press, pp. 363-379, English
		2011	Nerets V., Nationality of investors in ICSID Arbitration., Riga Graduate School of Law Working Papers, Riga, 2011, English.

7.	Lasmane Anita Dr.psych.	2013	Lasmane, A., Briksnis I. (2013). Rational and Irrational Aspects of Decision-making by Business Executives (CEOs) in Various Cultural Environments. (Pieņemts publicēšanai LLU konferences <i>Rural Environment. Education. Personality (REEP-2014)</i> rakstu krājumā (ISSN 2255 - 8071) un datu bāzēs: Thomson Reuters Web of Science, SCOPUS, ERIH, EBSCO, CABI, ProQuest Information.
		2013	Lasmane, A., Briksnis I. (2013). Rational and Irrational Aspects of Decision-making by Business Executives (CEOs) in Various Cultural Enviroment. (Pieņemts publicēšanai LLU konferences <i>Rural Environment. Education. Personality (REEP-2014)</i> rakstu krājumā (ISSN 2255 - 8071) un datu bāzēs: Thomson Reuters Web of Science, SCOPUS, ERIH, EBSCO, CABI, ProQuest Information.
		2012	Lasmne, A., Blumberga, S. (2012). Role of Conservatism in the Study Environment of Institutions of Higher Education. <i>The 5-th International Scientific Conference: Rural Environment. Education. Personality (REEP)</i> , pp.338 - 342. ISSN 2255-8071.
		2012	Lasmane, A., Enkuzena, S. (2012). Management Training Programme Characteristics In Latvia. <i>International Journal Of Social Sciences And Humanity Studies</i> , Vol. 4, No 1, pp. 53 – 61. ISSN: 1309 - 8063 (Online). Database: EBSCO.
		2011	A.Lasmane, S. Blumberga (2011) Latvijas veiksmīgu un mazāk veiksmīgu uzņēmumu vadītāju apmierinātība ar dzīvi un darba kontroles lokuss. Daugavpils Universitātes Starptautiskās zinātniskās konferences "Eiropas integrācijas sociālā un ekonomiskā dimensija: problēmas, risinājumi, perspektīvas", 03.11.2011-05.11.2011, tēžu un rakstu krājums, 37. lpp. Raksts 8 lpp.
		2011	Lasmanis A., Katane I., Lasmane A., Kalniņa I. (2011) Teacher's Competitiveness: The Case of Latvia. The 36th Conference of the Association for Teacher Education in Europe. Abstracts; Riga, 24th to 28th August 2011. Rīga, Published by Department of Pedagogy; Faculty of Education, Psychology and Art; the University of Latvia. SIA "Latgales druka"; 242 pp. Tēzes 117.lpp; raksts 10 lpp.
8.	Linde Ivars Mg.oec.	2011	Joint diploma and virtual mobility – new challenge for higher education; autors I.Linde; Starptautiska konference – «TOUR-XXI: Modernization of education in sphere of tourism and academic mobility - International Experience», Astrakhan State University, Russia in 2011, November 1st -2nd. rakstu krājums – Publishing house “Astrakhan University”, 2011, ISBN 978-5-9926-0530-3, 16. lpp.
		2011	Virtual mobility - new steps towards increasing student's e-learning possibilities; autors I.Linde, XII Starptautiskā konference – Сетевое общество – сетевая экономика в Центральной и Восточной Европе, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, 16.-18. maijā, 2011 – Polijā; rakstu krājums – Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011, ISBN 978-83-7702-221-4, 193. – 197. lpp.
		2012	Mācību līdzeklis "Projektu sagatavošana un vadīšana", Rīga: SIA „Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija” - 245 lpp.

9.	Siliņa Linda Dr.oec.	2013	Mācību līdzeklis "Lauksaimniecības pamati", Rīga: SIA "Biznesa vadības koledža" -329 lpp.
		2013	Assessment of the Furniture Industry in Latvia. European Integration studies Research and Topicalities, № 7. Kaunas: Kaunas: Kaunas University of Technology,2013. pp. 77 - 82 ISSN 1822 – 8402.1.
		2013	Food chain formation necessity in Zemgale region. Proceedings of the 2013 International Conference “Economic Science For Rural Development” Jelgava, LLU EF, 25.-26. April 2013, p.p. 134 - 141.
		2013	Implementation Evaluation of Strategies of Local Action Groups in Latvia. Research and Topicalities, № 6. Kaunas: Topicalities, № 6. Kaunas: Kaunas University of Technology, 2013, pp. 69-76ISSN 1822 – 8402.
		2012	Assessments of Fruit - growing Industry in Latvia. Economic Science for Rural Development. Jelgava, 2012.No.29, pp.128-134.
10.	Urbāne Zane, Mg.paed.	2013	Profesionālās kvalifikācijas pilnveides programma ”Mūsdienīga mācību vide-izziņas aktivitāti, patstāvību un radošumu veicinošs mācību process”

Studiju procesā nepārtraukti tiek sekots līdzi jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā (*LL.M, Mg. iur. V.Nerets - eksperts no Latvijas de Deusto universitatē un projektā MainStart Project Office, "Pētījums par 2001. gada 28. maija Padomes regulas (EK) Nr.1206/2001 piemērošanu par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu vākšanā civillietās vai komercietās Latvijā"*, 2012. *Mg. iur. R.Fila - 55. starptautiskā zinātniskā konference Daugavpils universitāte. „Vai izstāšanās no Eiro zonas ir līdzvērtīga ar dalībvalsts izstāšanos no Eiropas Savienības” 11.aprīlis, 2013., Rīgas Stradiņa universitātes Starptautiskā zinātniskā konference „Inovatīvās jurisprudences aktuālās problēmas”, „Eiropas Savienības noteikto līgumsaistību konkurentsējas Eirāzijas telpā salīdzinājums” 25.aprīlis, 2013., Mg. iur. N.Ozoliņš - “Valsts pārvaldes reformas drošības un sabiedriskās kārtības jomā un to ietekme uz ostas policijas kompetenci” Administratīvā un kriminālā justīcija Nr.2(63) 2013*), apmeklē nozares konferences un pieredzes apmaiņas seminārus (*Mg. iur. R.Fila - Eiropas Savienības sociālās politikas īstenošanas tiesiskie aspekti. Liepājas Universitātes Dabas un sociālo zinātņu fakultātes XIV rakstu krājums „Sabiedrība un kultūra” 263.-267.lpp., Liepāja. ISBN1407-6918; Dr.sc.admin. Daiktere, I. General Education School Assistant Principals' Psychological Readiness to Become a School Leader. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija. Rīga, Latvija. Pp. 55-59. ISBN: 978-9934-8215-9-2*).

Iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā.

BVK akadēmiskajam personālam ir iespējas veikt pētījumus (*radošo darbu*) kopā ar citu augstskolu akadēmisko personālu un studējošajiem (*Rēzeknes augstskolu, Biznesa augstskolu „Turība”*) un sadarbības partneriem (*Tālmācības studiju centrs Baltijas Izglītības Tehnoloģiju institūts (Lietuva)*), ir noslēgti sadarbības līgumi ar augstākās izglītības iestādēm, kuru ietvaros tiek īstenotas dažādas pētnieciskas aktivitātes.

Koledžas docētāji izstrādā mācību grāmatas un monogrāfijas: „Eiropas Savienības tiesības” *Mg.iur. Renāte Fila, „Tiesību aizsardzības iestādes” „Civiltiesības. Saistību tiesības,” „Tiesību analīze un tekstu rakstīšana” Mg.iur.,Mg.soc. Signe Hušeka (Zaharova), „Civiltiesības. Lietu tiesības ” Mg.iur. Jolanta Dinsberga, „Civilprocess I, II” Mg.iur. Nikolajs Ozoliņš, „Politoloģija” Dr.pol., doc. Alvars Baldiņš u.c.*, kuras regulāri, uzsākot studiju gadu, tiek papildinātas ar jaunāko informāciju un jaunākajiem literatūras avotiem.

Lai nodrošinātu studējošos ar teorētisko zināšanu bāzi un attīstītu pētnieciskās iemaņas, studējošie tiek iesaistīti pētnieciskajā darbā, kas ir studiju procesa sastāvdaļa. Studenti

prezentē savus praktiskos pētījumus, kuri ir saistīti ar studiju procesu un notiekošajām aktualitātēm.

Pētnieciskie virzieni un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, jaunākajām inovācijām nozarē, lai studējošajiem būtu iespējams kvalifikācijas darbā veiktos pētījumus saistīt ar reālās organizācijas vajadzībām.

2013./2014. studiju gadā akadēmiskais personāls kopā ar studentiem strādāja pie pētījumu tēmām (*apstiprinātas 2013. gada 26. jūlijā, BVK padomes sēdē, Lēmums Nr. 02-03/2012/2013_18*).

9.tabula

Pētījumu tēma 2013./2014.studiju gadā

N.p.k.	Studiju programma	Pētījumu tēmas
1.	Tiesību zinātnes	„Aktualitātes Latvijas tiesību sistēmā un tiesu praksē”

Tā atspoguļojas kvalifikācijas darbu izstrādē, piemēram, „Fizisko personu datu aprites nepilnības valsts informācijas sistēmā”, „Dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumi un atbildība” u.c., pētījumi tiek apkopoti BVK ikgadējā *Studējošo pētniecisko rakstu krājumā*.

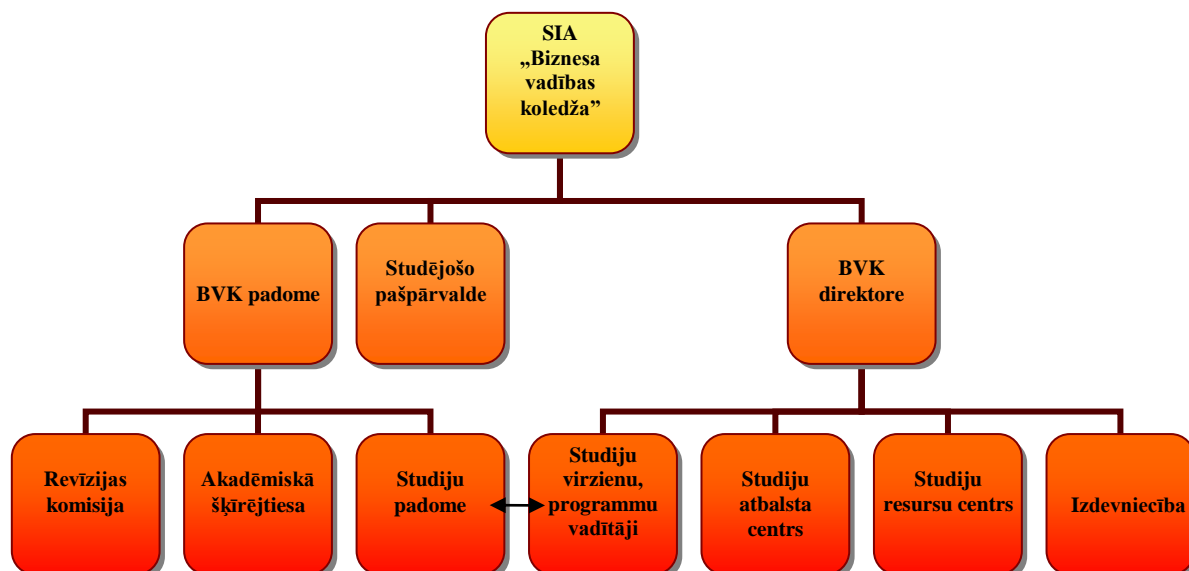
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts

Studiju virziena īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls, tai skaitā vieslektori, aktīvi darbojas zinātniski pētnieciskajā un jaunrades jomā. Katrs docētājs pēta jautājumus, kas saistīti ar iegūto izglītību vai doktorantūras studiju virzienu un koledžā docējamo studiju kursu.

Docētāji veic metodisko, zinātnisko un pētniecisko darbību. Galvenie zinātniskie un pētnieciskie darbi, kā arī publikācijas ir atspoguļotas mācībspēku biogrāfijās (*skatīt 1.pielikumu*). Akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs vairumā gadījumu ir saistīts ar docētāju specializāciju programmu ietvaros, ar vadītajiem lekciju kursiem. Docētāji sagatavo zinātniskus rakstus, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus (*skatīt 8. tabulu*).

1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums

Koledžā ir izveidoti studiju virzieni, kuru ietvaros ir viena vai vairākas programmas. Studiju virzienu „Tiesību zinātnes”, kā arī studiju programmu vada programmas vadītājs.

2.attēls. SIA „Biznesa vadības koledža” struktūra

1.14. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums

Studējošo apkalpošanai izveidots **Studiju atbalsta centrs**, kurā strādā vadītāja un 2 studiju koordinatori, 1 redaktors-maketētājs, 1 projektu vadītājs, 1 datoru administrators. Visi speciālisti piedalījušies atlases konkursā, kā arī izgājuši sagatavošanas kursus uzņēmumā (*telemārketinga, tālmācības specifika u.tml.*). Visiem studiju koordinatoriem ir augstākā izglītība.

Studējošo apkalpošanas līmeņa uzlabošanai BVK tiek pieaicināti arī citi speciālisti: mārketinga un pārdošanas konsultanti, datorgrafīķis, tālmācības eksperti.

Studiju atbalsta centra vadītājas pienākumi ir nodarbību saraksta un sesijas sarakstu koordinēšana un kontrole, studiju plānu kontrole, individuālo plānu sastādīšana un kontrole, pasniedzēju darba laika uzskaitē un kontrole u.c. pienākumi.

Studiju koordinatoru pienākumos ietilpst e-studiju koordinēšana (*darbs ar studentiem*), studiju/studējošo kredītu koordinēšana (*pieteikumu pieņemšana, apstrāde, atskaišu iesniegšana BVK administrācijai*), informēt studentus par koledžas darbību un studijām un studiju iespējām un citu ikdienas pienākumu veikšanu Studiju atbalsta centrā.

Datortīklu un datorsistēmu administrators uztur un administrē koledžas datoru tīklu, mācību vidi un videokonferenču sistēmu, t.sk., uztur un administrē datoru tīklus un datortehniku, sistēmas programmatūru, lietojumprogrammas un visa veida konfigurācijas. Veic izmaiņas, lai uzlabotu sistēmu, kā arī koordinē piekļuvi datortīklam un tā izmantošanu, apmāca un sniedz konsultācijas koledžas personālam.

1.15. Ārējie sakari

Biznesa vadības koledžai izveidojusies laba sadarbība ar uzņēmumiem, valsts iestādēm, nevalstiskām organizācijām u.c. Koledža aktīvi sadarbojas ar darba devējiem. Galvenie sadarbības virzieni – prakses vietas nodrošināšana, darba devēju dalība vieslekcijās (*„Pats sev jurists: svarīgākais, kam jāpievērš uzmanība, slēdzot līgumus” lektore – praktizējoša juriste Anna Saltikova, „Profesionāla tēla veidošana” lektore Ilze Blumfelde*), BVK organizētajās zinātniski praktiskajās konferencēs, studiju kursu docēšana, kvalifikācijas darbu vadīšana un recenzēšana, darbs valsts noslēguma pārbaudījuma komisijā, kā arī pētniecisko un jaunrades projektu īstenošana.

Prakses nodrošināšanai ar vairākiem uzņēmumiem noslēgti rakstiski līgumi par ilgstošu sadarbību, piemēram, ar SIA „Rotermann Latvia”, SIA „CorpMedia” u.c. (*skatīt 7.pielikumu*).

Biznesa vadības koledža aktīvi sadarbojas ar citām augstskolām. Tiek turpināta aktīva sadarbība ar vairākām augstskolām, piemēram, Biznesa augstskolu „Turība”, Rēzeknes augstskolu, Juridisko koledžu u.c. Ar augstskolām ir noslēgti līgumi uz nenoteiktu laiku par sadarbību:

- studiju programmas likvidācijas gadījumā;
- studiju turpināšanas iespējām 2. līmeņa profesionālās studiju programmās;
- sadarbību pētniecības jomā, dalību organizētajās konferencēs;
- studentu savstarpējo apmaiņu, lai noklausītos konkrētus studiju kursus (*skatīt 3.pielikumu*).

Sadarbība ar Latvijas augstskolām un koledžām notiek, esot Latvijas koledžu asociācijā.

Koledža sadarbojas ar Lielbritānijas Atvērto universitāti un Hāgenas Tālmācības universitāti, kā arī Oregonas universitāti un Zviedrijas Vidusuniversitāti, lai pilnveidotu studiju metodes un pielietotu mūsdienīgus, inovatīvus, oriģinālus studiju atbalsta līdzekļus studiju procesā, īpašu uzmanību veltot tādiem tematiem kā ideju menedžments, modernās prezentācijas tehnoloģijas, publiskā uzstāšanās, kritiskā domāšana, organizāciju psiholoģija, mērķu un laika menedžments.

2. STUDIJU PROGRAMMAS „TIESĪBU ZINĀTNES”

RAKSTUROJUMS

2.1. Studiju programmas mērķis, uzdevumi

Biznesa vadības koledžas (*turpmāk – BVK*) pirmā līmeņa profesionālā studiju programma „**Tiesību zinātnes**” (*iegūstamā kvalifikācija – jurista palīgs*) pašlaik Latvijā ir vienīgā **tālmācībā** realizētā pirmā līmeņa profesionālā studiju programma, kuras apguve nodrošina jurista palīga kompetencēm atbilstošas kvalifikācijas iegūvi.

Programmas **mērķis** ir sagatavot augsta līmeņa jurista palīgus, izmantojot tālmācības studiju formas priekšrocības un nodrošinot studējošos ar vispārīgo teorētisko tiesību zinātņu bāzi, kas dod iespēju izprast tiesību uzbūvi, tiesību principus un aktuālās problēmas, orientēties tiesību normu piemērošanā, apgūt prasmes un iemaņas, iegūtās teorētiskās zināšanas lietot uzņēmuma vai iestādes efektīvas darbības nodrošināšanai, tajā skaitā apgūstot praktiskas iemaņas administratīvajā procesā tiesā.

Studiju programmas mērķis ir saskaņā ar BVK kopējiem mērķiem un atbilst attīstības stratēģijai.

Galvenie **uzdevumi** šī mērķa sasniegšanai ir:

- studiju procesu orientēt tā, lai nozares un profesionālajos studijuursos būtu iespēja apgūt un praksē laikā nostiprināt nepieciešamās zināšanas un iemaņas izvēlētajā specialitātē;
- 3. un 4.semestī kvalifikācijas „**Jurista palīgs**” iegūšanai organizēt **Praksi tiesā** un **Pirmskvalifikācijas praksi**, nodrošināt to pakāpenību un secīgumu, lai studējošajam būtu iespēja pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiski un izvēlēties kvalifikācijas darba tēmu;
- sagatavot absolventu reālai profesionālai darbībai kā uzņēmuma vai iestādes jurista palīgu, īpašu uzmanību pievēršot praktisku situāciju risināšanai;
- pēc sekmīgi izpildītām visām studiju programmas prasībām dot iespēju iegūt specializāciju „*jurista palīgs*”, izstrādājot kvalifikācijas darbu, kurā students veic pētījumus, demonstrējot prasmi apgūto teorētisko materiālu sasaistīt ar praksi;
- sniegt vispusīgas zināšanas, kas paplašinātu redzesloku, pilnveidotu studējošā pasaules skatījumu, apgūstot vispārīglītojošos studiju kursus;
- attīstīt studējošo personību, viņu radošās spējas un motivāciju tālākai izglītībai.

2.2. Studiju programmas paredzamie sasniedzamie rezultāti

Saskaņā ar MK 2001.gada 20. marta noteikumiem Nr. 141 „*Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*” studējošie ir ieguvuši nepieciešamo **profesionālo augstāko izglītību** profesionālās darbības veikšanai.

Studiju programmas sekmīgas absolvēšanas rezultātā tiek piešķirta „*Jurista palīgs*” profesionālā kvalifikācija (*ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis, profesijas kods – 3411 02*), atbilstoši MK 2010.gada 18.maija Noteikumiem Nr. 461 “*Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību*”.

Absolventu profesionālā sagatavotība atbilst studiju turpināšanai 2. līmeņa augstākās izglītības studiju programmās.

10.tabula

Sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji

Sasniedzamais rezultāts - kritērijs	Vērtēšanas kritērijs
Iegūtā izglītība un profesionālā kvalifikācija nodrošina iespēju veidot veiksmīgu karjeru izvēlētajā specialitātē un dot ieguldījumu valsts attīstībā.	Tiek veiktas absolventu un darba devēju aptaujas un analizēti to rezultāti.
Absolventi ir sagatavoti studijām otrā līmeņa augstākās izglītības programmās.	Absolventu skaits, kuri turpina studijas otrā līmeņa augstākās izglītības programmās.

2.3. Studiju programmas plāns

(studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles un brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojums)

Pirmā līmeņa augstākā profesionālā studiju programma TIESĪBU ZINĀTNES

Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms:	2,5 gadi (5 semestri); 86 kredītpunkti
Prasības, uzsākot studiju programmas apguvi:	Vispārējā vidējā izglītība
Īstenošanas veids:	Tālmācības studijas
Programmas īstenošanas valoda:	Latviešu
Kvalifikācija:	Jurista palīgs
Programmas direktore:	Mg.iur., Mg.soc. Signe Hušeka

STUDIJU PLĀNS

Studiju kursi	Kursa vadītājs	Semestris					Kredit punkti	ECTS	Pār. veids
		1.	2.	3.	4.	5.			
VISPĀRIZGLĪTOJOŠIE STUDIJU KURSI (OBLIGĀTIE)						22	33		
Politoloģija	Dr.pol. A. Baldiņš					2	2	3	IE
Ekonomika	Dr.sc.oec. A.Fedotovs Dr.sc.oec. L. Siliņa	2					2	3	E
Saskarsmes psiholoģija	Dr.sc.admin. I.Daiktere	2					2	3	IE
Datorzinības	Mg.paed. Z.Urbāne	2					2	3	E
Latvijas valsts un tiesību vēsture	Mg.iur.V. Ulmane		3				3	4,5	E
Valsts un tiesību teorija	Mg.iur. N. Ozoliņš		3				3	4,5	IE
Lietvedība un arhīvs	Augst.izgl. M.Ābele	2					2	3	IE
Tiesību aizsardzības iestādes	Mg.iur., Mg.soc. S.Huška				2		2	3	IE
Tiesību analīze un tekstu rakstīšana	Mg.iur., Mg.soc. S.Huška		2				2	3	IE
Grāmatvedības pamati	Mg.oec. L.Ābele Lekt. J. Bandere	2					2	3	E
NOZARES STUDIJU KURSI (IEROBEŽOTĀ IZVĒLE)						30	45		
Civiltiesības. Vispārējā daļa.	Mg.iur. V. Ulmane		1				1	1,5	IE
Retorika juristiem	LL.M.V.Nerets	2					2	3	IE
Konstitucionālās tiesības	Mg.iur. N. Ozoliņš		2				2	3	IE
Eiropas Savienības tiesības	Mg.iur. R.Fila					3	3	4,5	E
Administratīvās tiesības un administratīvais process	LL.M.V.Nerets		2	2			4	6	IE/E
Ģimenes un mantojuma tiesības	Mg.iur. J.Dinsberga					3	3	4,5	E
Krimināltiesības	Mg.iur., Mg.soc. S.Huška			2			2	3	IE
Darba un sociālās tiesības	Mg.iur.V. Ulmane		2				2	3	E
Komerctiesības	Mg.iur. J.Endziņš			2			2	3	E
Civilprocess	Mg.iur.N. Ozoliņš				3		3	4,5	E
Civiltiesības. Saistību tiesības	Mg.iur., Mg.soc. S.Huška			3			3	4,5	E
Civiltiesības. Lietu tiesības	Mg.iur. J.Dinsberga				3		3	4,5	E
IZVĒLE (studējošais izvēlas 10 kredītpunktu apjomā)						10	15		
Profesionālā svešvaloda I, II	Mg.sc.admin. L.Beļicka/ Mg.phil.G.Glazunova	x	x				2+2	3+3	IE/IE
Organizāciju psiholoģija I, II	Dr.psych.A.Lasmane			x	x		2+2	3+3	IE/IE
Projektu sagatavošana un vadīšana	MBA I.Linde					x	2	3	IE
Profesionalitāte un karjera I, II, III, IV, V -aktualitātes tiesību zinātnēs	Mg.iur., Mg.soc.S.Huška Mg. Geo. I.Beļinska	x	x	x	x	x	2	3	IE
Cilvēkresursu vadība I, II	Dr.sc.admin. I.Daiktere				x		2	3	IE
Profesionāla klientu apkalpošana	Mg.paed. A. Kārklīņš		x				2	3	IE
Lietīšķā etiķete	Mg.paed.G.Krasta			x			2	3	IE
Sociāli psiholoģiskie video treniņi	Mg.psych. D.Bērziņa	x					2	3	IE
Aroda veselība, drošība un civilā aizsardzība	Augst.izgl. M. Tutuškīns		x				2	3	
Starptautiskās publiskās tiesības	Mg.iur. , Mg.soc. S.Huška					x	2	3	IE
PRAKSES						16	24		
Prakse	LL.M.V.Nerets			8			8	12	IE
Prakse	LL.M.V.Nerets				8		8	12	IE
KVALIFIKĀCIJAS DARBS (GALA PĀRBAUDIJUMS)						8	12		
Kvalifikācijas darbs	Mg.iur. V. Ulmane, Mg.iur., Mg.soc. S.Huška, Mg.iur. N. Ozoliņš, LL.M.V.Nerets, Mg.iur. J.Dinsberga						8	12	AIZST.
		14	17	19	18	18	86	129	

2.4. Studiju kursu apraksti

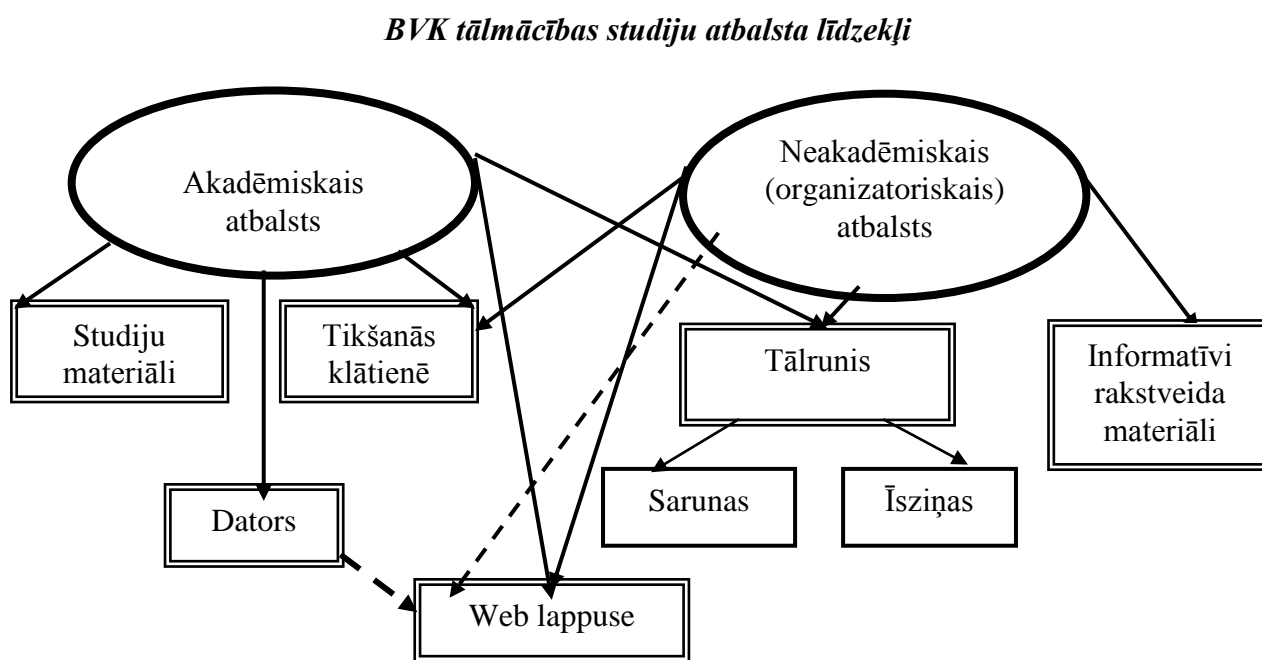
Studiju programmas kursi un to apraksti pieejami virtuālajā mācību vidē, datubāzē - VALIS, MOODLE, kā arī BVK mājaslapā (<http://www.bvk.lv/jurista-paligs/>).

2.5. Studiju programmas organizācija

Studiju procesa organizācija Biznesa vadības koledžā notiek atbilstoši Izglītības likumam, Augstskolu likumam un Profesionālās izglītības likumam.

BVK ir izstrādāti pamatdokumenti un pārvaldes institūcijas, kas nosaka, vada un regulē studiju norisi, kārtību un organizāciju (<http://www.bvk.lv/noderigi-raksti/>).

Studiju programmas īstenošanas gaitā katram studējošajam tiek nodrošināta individuāla pieeja un atgriezeniskā saite, izmantojot **BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļus**, kā arī izmantojot oriģinālus tālmācības studiju materiālus.

3.attēls. BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļi

Kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai BVK izmanto arī mūsdienu IT tehnoloģiju iespējas:

- studējošajiem ir iespēja izmantot BVK mājaslapā (www.bvk.lv) ietvertu informāciju – aktualitātes, studiju programmas apraksts, studiju plāns, studiju kursu apraksti (<http://www.bvk.lv/jurista-paligs/>) u.c.;

- izmantojot individuālu paroli, studējošajiem ir iespēja uzzināt savas sekmes, noskatīties videolekcijas, noklausīties audiolkcijas, kā arī tiek nodrošināta piekļuve akadēmiskajam un organizatoriskajam atbalstam, tai skaitā iespēja uzdot jautājumus noteikta studiju kursa docētājam, saņemt profesionālu atbildi; realizēt atgriezenisko saikni, vērtējot studiju procesa kvalitāti koledžā, sniedzot ierosinājumus, ieteikumus darba uzlabošanai, atzīmējot sasniegumus un trūkumus;
- atsevišķu kursu (*Datorzinības, Profesionālā svešvaloda*) kvalitatīvākai apguvei.

Ar studiju materiālu starpniecību notiek netiešs dialogs starp kursa autoru un studējošo.

Studiju materiāli ir galvenie **akadēmiskā atbalsta** (*zināšanu, profesionālo iemaņu, prasmju uzlabošana*) nodrošinātāji, paredzot pašpārbaudes uzdevumus, kontroljautājumus, paškontroles testus, grupu darbus. Akadēmiskais atbalsts ietver praktiskas nodarbības: diskusijas, „prāta vētra”, simulācijas, lomu spēles, projektu prezentācijas, problēmjautājumu analīzi utt., kā arī individuālas mācību spēku konsultācijas, klātienē un e-vidē (*skype*), kuru laikā tiek respektēts un izzināts studējošo viedoklis, viņu personiskā un darba pieredze. Tāpat katram studējošajam kvalifikācijas darbu izstrādes laikā ir iespēja e-vidē saņemt kvalifikācijas darba vadītāja konsultācijas, tādējādi tiek nodrošināts ne tikai akadēmiskais atbalsts, bet arī individuālā atgriezeniskā saite ar katru studējošo.

BVK Studiju atbalsta centrs (SAC), uzsākot studijas, iepazīstina par studiju procesa norisi tālmācībā, kā arī ar BVK reglamentējošajiem dokumentiem, kas pieejami arī mājaslapā (<http://www.bvk.lv/noderigi-raksti/>). SAC studējošajiem sniedz atbalstu jebkuros ar studijām saistītos jautājumos. Mājaslapā ir atrodami kontakti un pieņemšanas laiki.

Studiju programmas metodiskais, informatīvais un materiāltehniskais nodrošinājums ir atbilstošs mūsdienu studiju kvalitātes prasībām, pietiekams moderno tehnoloģiju, komunikācijas, audiovizuālo līdzekļu, kā arī pieejamo virtuālo un reālo informācijas avotu jomā un nodrošina efektīvu studiju procesu, ko pierāda studējošo aptaujas rezultāti.

Studējošajiem ir iespējams saņemt docētāju konsultācijas (*gan klātienē, gan e-vidē*) un lekciju izdales materiālus elektroniskā formā. Iespieddarbi bibliotēkā ir brīvi pieejami lasītavā, kā arī izsniegšanai uz mājām.

Bibliotēkā papildus iespiedmateriāliem ir pieejamas arī audio un videolekcijas, kas studiju procesā ir izmantojamas gan studentiem, gan pasniedzējiem. Programmas metodiskajam nodrošinājumam tiek izmantota bibliotēka.

BVK bibliotēkas fonda viena no priekšrocībām ir studiju programmā izveidotie tālmācības studiju materiāli, kurus aktīvi izmanto studiju programmas studējošie. Tālmācības studējošo vajadzībām ir izveidots **Studiju resursu centrs**, kurā atrodama studiju procesam

nepieciešamā literatūra, audio un video materiāli un CD, kā arī elektroniskā veidā kvalifikācijas darbu un prakšu atskaišu paraugi.

BVK bibliotēkā ir pieejams interneta pieslēgums. Studējošie var izmantot arī videomateriālus un CD (*piemēram, profesionālās svešvalodas apguvei*).

Kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai ir iegādātas un tiek izmantotas elektroniskās datubāzes EBSCO un RUBRICON (http://www.bvk.lv/wp-content/uploads/file/lapas/noderigi_raksti/noderigi_raksti_elektroniska_datu_baze.pdf), kā arī e-bibliotēka u.c. Visās koledžas telpās ir pieejams arī bezmaksas bezvadu internets.

Materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai tiek pievērsta liela nozīme, regulāri tiek iegādāti jauni datori, e-grāmatas, datubāzes, studiju procesam nepieciešamie audio/video u.c. līdzekļi.

BVK ir izstrādāta didaktiskā koncepcija, kurā ņemtas vērā akadēmiskā personāla un studējošo vajadzības, nodrošinot individuālu pieeju, tiek organizēti semināri, konferences („*Zinošs kolektīvs, šefs un es: vērtīgs nosacījums uzņēmuma attīstībā*”, „*No personīgās izcilības līdz uzņēmuma izaugsmei*”), lai studējošie varētu attīstīt un pilnveidot noteiktas profesijā nepieciešamās **kompetences**, kas nodrošinātu panākumus organizācijas darbībā, palīdzētu izvēlēties pareizo rīcības stratēģiju, nodrošinātu patstāvību spriedumos un darbībā, palīdzētu veidot un uzturēt labvēlīgu psiholoģisko vidi, pilnveidot vadības kompetences.

Lai nodrošinātu studējošiem nepieciešamo pētniecisko iemaņu, teorētisko zināšanu, prasmju un kompetenču attīstību, docētāji piedalījušies metodiskajos semināros, konferencēs (*Mg. philol. G.Glazunova – Profesionālās kvalifikācijas pilnveides seminārs „Методика преподавания русского языка как иностранного”, Baltijas Starptautiskā akadēmija un Krievijas Valsts A.S.Puškina krievu valodas institūts – Maskava, 10.04.- 11.04.2014., Mg.paed., Mg.oec. A.Vītiņa – Mācību metodiskā konference „Studiju kvalitāte: Pašnovērtēšana un pilnveide. Dažādu projektu devums studijās un jauno iespēju izmantošana”, 31.01.2014., LLU*) par novitātēm tālmācības jomā Eiropā un pasaulē, kur tiek demonstrēta jaunākā metodika darbā ar tālmācības studentiem un apspiesti studiju procesa organizēšanas jautājumi („*Mācīšanās prieks – mācīšanās pieredzes pilnveidošanai un mācīšanās kvalitātes uzlabošanai*”- 2013.gada 12.-15.jūnijā Oslo, Norvēģija).

Studiju procesā nepārtraukti tiek sekots līdzī jaunākajām aktualitātēm nozarē - docētāji apmeklē nozares konferences un pieredzes apmaiņas seminārus, iesaistās starptautiskajos pētījumos, gatavojot zinātnisko rakstu publikācijas un ziņojumus konferencēm saistībā ar docētājiem studiju kursiem (*LL.M, Mg. iur. V.Nerets - eksperts no Latvijas de Deusto universitātē un projektā MainStart Project Office, “Pētījums par 2001. gada 28. maija Padomes regulas (EK) Nr.1206/2001 piemērošanu par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu vākšanā civillietās vai komercietās Latvijā”, 2012. Mg. iur. R.Fila - 55.*

starptautiskā zinātniskā konference Daugavpils universitāte. „Vai izstāšanās no Eiro zonas ir līdzvērtīga ar dalībvalsts izstāšanos no Eiropas Savienības” 11.aprīlis, 2013., Rīgas Stradiņa universitātes Starptautiskā zinātniskā konference „Inovātīvās jurisprudences aktuālās problēmas”, „Eiropas Savienības noteikto līgumsaistību konkurentspējas Eirāzijas telpā salīdzinājums” 25.aprīlis, 2013., Mg. iur. N.Ozoliņš - “Valsts pārvaldes reformas drošības un sabiedriskās kārtības jomā un to ietekme uz ostas policijas kompetenci” Administratīvā un kriminālā justīcija Nr.2(63) 2013).

Notiek aktīva sadarbība ar darba devējiem, lai iesaistītu augstas kvalifikācijas speciālistus studiju procesā, ar mērķi identificēt vēlamos uzlabojumus, lai nodrošinātu studējošajiem iespēju sasaistīt kvalifikācijas darbā veiktos pētījumus ar reālu darba devēju (*organizāciju un iestāžu*) vajadzībām. Pētnieciskie virzieni un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, jaunākajām inovācijām nozarē.

Katru semestri Studiju atbalsta centrs apkopo studiju rezultātus - vērtējumus, finanšu un akadēmisko saistību izpildi un citus ar studējošo studiju rezultātiem saistītos jautājumus. Šie iegūtie rezultāti tiek apspriesti ar akadēmisko personālu un analizēti Studiju padomes sēdēs (*Protokola Nr.05-03/2013/2014_04, 2014.gada 14.februārī.; Nr.05-03/2013/2014_7 2014.gada 15. jūlijā*), metodiskajos semināros. Katru gadu akadēmiskais personāls aktualizē studiju kursu aprakstus un pārbaudījumu materiālus.

Koledžas docētāji izstrādājuši mācību grāmatas un monogrāfijas „Eiropas Savienības tiesības” Mg.iur. Renāte Fila, „Tiesību aizsardzības iestādes”, „Civiltiesības. Saistību tiesības,” „Tiesību analīze un tekstu rakstīšana” Mg.iur.,Mg.soc. Signe Hušeka (Zaharova), „Civiltiesības. Lietu tiesības ” Mg.iur. Jolanta Dinsberga, „Civilprocess I, II” Mg.iur. Nikolajs Ozoliņš, „Politoloģija” Dr.pol., doc. Alvars Baldiņš u.c. kuras regulāri, uzsākot studiju gadu, tiek papildinātas ar jaunāko informāciju un jaunākajiem literatūras avotiem.

Akadēmiskais personāls kopā ar studentiem strādā pie pētījumu tēmas „**Aktualitātes Latvijas tiesību sistēmā un tiesu praksē**” kas atspoguļosies kvalifikācijas darbu izstrādē.

Lai nodrošinātu studējošos ar teorētisko zināšanu bāzi un attīstītu pētnieciskās iemaņas, studējošie tiek iesaistīti pētnieciskajā darbā, kas ir studiju procesa sastāvdaļa. Studenti prezentē savus praktiskos pētījumus, kuri ir saistīti ar studiju procesu un notiekošajām aktualitātēm juridiskajā jomā, kas atbilst studiju programmas mērķim.

Studiju process nodrošina BVK koncepcijas un stratēģiskā attīstības plāna īstenošanu, veicina studējošo pašattīstības iespējas, sekmē motivāciju profesijas iegūšanai, veido priekšnosacījumus **pašrealizācijai** un veiksmīgai karjerai.

Studiju programmas saturs un īstenošana nodrošina studiju programmas ilgtspējīgu attīstību un atbilst četriem augstākās izglītības mērķiem:

1. Personība - studiju programmas realizācijā tiek sagatavoti radoši, patstāvīgi domājoši ar augstu profesionālo meistarību apveltīti speciālisti, kuru zināšanas un praktiskā darba iemaņas ir konkurētspējīgas darba tirgū.

2. Demokrātiska sabiedrība - studējošajiem ir vairākas iespējas piedalīties studiju procesa pilnveidošanā. Studentu pašpārvaldes pārstāvji līdzdarbojas BVK Padomes un Studiju padomes darbā, kur viņi var izteikt savus priekšlikumus koledžas darba pilnveidošanai, piedāvāt savas idejas, jauninājumus, kā arī darboties BVK Studentu pašpārvaldē. BVK ir atvērta radošu, prasīgu un uz kvalitatīvu studiju procesu vērstu studentu līdzdarbībai tās studiju procesa pilnveidošanai.

3. Zinātnes attīstības uzdevumu risināšana - Latvijai nepieciešams sagatavot speciālistus, kuri juridiskajā jomā, varētu veikt pētniecisko darbību, kas sniegtu būtisku ieguldījumu un atbalstu Latvijas attīstībā un būtu orientēti uz darba tirgus vajadzībām. BVK ņem vērā darba devēju sniegto informāciju par problēmjautājumu loku, uz ko nepieciešams orientēt pētniecisko darbību, un dod iespēju studentiem izstrādāt atbilstoša rakstura zinātniskos pētījumus.

4. Darba tirgus prasību ievērošana - studiju procesa ietvaros notiek sadarbība ar nozares profesionāļiem, sadarbība ar dažādām profesionālām asociācijām un apvienībām. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar „SIA „Adros Baltija”, SIA „Media Intelligence”, SIA „CorpMedia” u.c. (*skatīt 7. pielikumu*).

Tiekoties ar uzņēmumu vadītājiem un vadošajiem speciālistiem, koledža saņem atgriezenisko informāciju, kura bieži vien palīdz atklāt un novērst nepilnības studiju procesā, palīdz atklāt tos jautājumus, kuriem studiju procesā pastiprināti veltīt uzmanību. Tas dod iespēju aktualizēt studiju kursu saturu, bet nepieciešamības gadījumā piedāvāt arī studentiem noklausīties vajadzīgo studiju kursu izvēles kursu blokā.

BVK darbinieku un studējošo pētnieciskā darbība ir virzīta uz BVK koncepcijas un stratēģiskās attīstības plāna īstenošanu, studiju procesa kvalitātes pilnveidošanu.

Zinātniskā un pētnieciskā darba rezultāti nodrošina studiju programmu realizācijas procesu ar skaidri definētiem profesionālo kompetenču kritērijiem, sekmīgas karjeras nosacījumu kritērijiem un tālmācības studiju atbalsta sistēmas metodiskiem principiem. Prioritātes tiek noteiktas šādiem pētījumiem:

1. „Tiesneša neatkarības garantijas, to veidi, nozīme tiesas spriešanā”.
2. „Civilprocess kā tiesvedība civillietās”.
3. „Izlīguma veikšana kriminālprocesā”.

4. „Morālais kaitējums un tā piedzīšanas īpatnības Latvijas tiesvedībā”.

Tiek organizētas zinātniski praktiskas konferences („*Talantīgs darbinieks 21.gs.*”, „*Dzīva un ilgtspējīga uzņēmuma darbinieks*”) un semināri.

Lai novērtētu programmas resursu atbilstību programmas izvirzītajiem mērķiem regulāri uz studiju programmas padomes sēdēm tiek pieaicināti studējošie, akadēmiskais personāls, darba devēju pārstāvji, nozares profesionāļi (*V.Nerets, J.Dinsberga, BVK absolventi: Laila Pole, Valters Bergs, darba devēji: A.Āboliņš, N. Dinsbergs u.c.*).

BVK akadēmiskais, administratīvais personāls, studējošie un sadarbības partneri un darba devēji tiek iesaistīti kvalitātes sistēmas pilnveidē - koledžā notiek darbs pie stratēģijas pilnveidošanas atbilstoši šodienas situācijai, ņemot vērā gan demogrāfisko, gan ekonomisko situāciju valstī, konkurenci izglītības tirgū. Šajā procesā ir iesaistīts viss akadēmiskais (*tai skaitā vieslektori*) un administratīvais personāls, BVK Studējošo pašpārvaldes pārstāvji un nozares profesionāļi. Tiek rīkotas kopīgas apspriedes, kuru mērķis ir uzlabot studiju procesu un rezultātu izvērtēšanas sistēmu, kā arī nodrošināt jaunu studējošo piesaisti.

Studiju programmas izvērtēšanā tiek iesaistīti darba devēju pārstāvji un studējošie, lai kopā ar koledžas administratīvo un akadēmisko personālu apkopotu viedokļus un idejas, kas jāuzlabo, jāpilnveido.

Lai noskaidrotu studiju programmas tālākās attīstības virzienus un iespējas, koledžas vadība katru gadu veic SVID analīzi (*skatīt 4. tabulu*). Tā parāda, kā koledžā norit attīstības plāna realizācija, un palīdz plānot nākamo attīstības periodu, nosakot prioritātes. BVK tiek strādāts, lai pilnveidotu iekšējās kvalitātes sistēmu un tā atbilstu ENQA izstrādātajam Eiropas standarta un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā (*ESG*) prasībām. Studiju programma ir veidota, pamatojoties uz profesijas „Jurista palīgs” standarta 4. kvalifikācijas līmenim atbilstošu zināšanu, prasmju un kompetenču aprakstu un tam atbilstošu vērtēšanas sistēmu.

Kvalitātes nodrošinājums un garantijas

Lai nodrošinātu studiju procesa un studiju programmu augstvērtīgu un tirgus prasībām atbilstošu kvalitāti, kā arī lai raksturotu studiju programmas „*Tiesību zinātnes*” iekšējās kvalitātes mehānisma darbību, tiek izvirzīti šādi kritēriji:

1. studiju procesa kvalitāte;
2. studiju programmas kvalitāte;
3. akadēmiskā personāla kvalitāte.

Minētos kritērijus kontrolē ārējie un iekšējie normatīvie dokumenti, kā arī kvalitātes novērtējuma procesā iesaistītās personas – BVK vadība, akadēmiskais personāls, studējošie, absolventi, darba devēji, Izglītības kvalitātes valsts dienests u.c.

Tālmācības **studiju procesa kvalitāte** BVK tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- studējošo nodrošinājums ar tālmācības studiju atbalsta sistēmas elementiem (*studiju materiāli, dažāda veida konsultācijas klātienē, elektroniski, pa telefonu utt.*);
- patstāvīgā darba organizācija - plānojums, apjoms, pārbaudes veidi utt.;
- inovatīvas studiju procesa metodes, studijās sagaidāmo rezultātu skaidrs izklāsts, problēmu risināšana, jauno informācijas tehnoloģiju izmantojums (*e-kursi, videolekcijas*);
- objektīva zināšanu, prasmju novērtēšana un šo rezultātu izmantošana studiju procesa pilnveidošanai;
- studējošo iesaistīšana praktiski pētnieciskajā darbā (tematikas aktualitāte un saistība ar studiju programmas saturu);
- starptautiskā sadarbība, studējošo prakses iespējas publiskās un privātās iestādēs, organizācijās un institūcijās.

Studiju programmas kvalitāte BVK tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- programmas mērķa un uzdevumu skaidrība, sasniedzamība, atbilstība BVK attīstības stratēģijai un koncepcijai;
- studiju satura atbilstība LR izglītības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, pirmā līmeņa profesionālās izglītības standartam, BVK iekšējiem normatīvajiem aktiem;
- demokrātiska studiju programmas vadīšana, BVK vadības, akadēmiskā personāla, studējošo un darba devēju sadarbība programmas uzlabošanas nolūkos;
- studiju programmas metodiskais, informatīvais un tehniskais nodrošinājums;
- ikgadējs studiju programmas pašnovērtējums.

BVK akadēmiskā personāla kvalitāte tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- akadēmiskā personāla atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- profesionālā kompetence (*īpaši prasme strādāt ar tālmācības studentiem, prasme strādāt ar pieaugušajiem*), radošums;
- docētāji veic pastāvīgu zinātniski pētniecisko darbu, kura rezultāti tiek prezentēti zinātniskajās konferencēs.

Studiju procesā tiek iesaistīti nozares profesionāļi un citu augstskolu docētāji. Pamatdarbā ievēlēti 17 docētāji. Docētāju vidū ir gan speciālisti ar zinātnisko grādu (*5 ar doktora zinātnisko grādu*), gan nozares profesionāļi. Akadēmiskā personāla (*mācībspēku*)

profesionalitāte atbilst Augstākās izglītības likumam un pilnībā atbilst studiju programmas saturam (*skatīt 1.pielikumu, 7. tabulu*).

2.6. Prasības, uzsākot studiju programmu

Studiju programma adresēta tai sabiedrības daļai, kas pēc vidējās vai jau augstākās izglītības ieguves izjūt vajadzību pēc mūsdienīgas profesionālas izglītības, kas samērojama ar Eiropas Savienības prasībām. Studiju programma dod iespēju iegūt un paaugstināt profesionālo kvalifikāciju gan privātajā, gan publiskajā sektorā nodarbinātajiem. Līdzšinējie darbības gadi un pieredze ļauj secināt, ka cilvēki izvēlas studijas koledžā divu apsvērumu dēļ:

- kā lietišķu, praktiski izmantojamu profesionālu zināšanu iegūšanas vietu;
- kā izglītības un kultūras centru, kas dod iespēju studentiem paplašināt izpratni par sabiedrisko procesu norisēm un padziļināt savas komunikācijas prasmes.

Tā kā koledža nodrošina pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību, studēt tajā var tikai personas ar vidējo vai augstāko izglītību.

Uzņemšanai studiju programmā BVK rīko atklātu un vienlīdzīgu konkursu, pamatojoties uz atlases kritērijiem:

- centralizēto eksāmenu latviešu valodā un svešvalodā (*angļu/vācu/krievu*) vērtējums (*A, B, C, D, E vai F līmenis*);
- balstoties uz vispārējo vidējo izglītību apliecinājoša dokumenta sekmīgām atzīmēm latviešu valodā un svešvalodā (*angļu/vācu/krievu*) personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību pēc 2004.gada, bet veselības stāvokļa dēļ nav kārtojušas centralizētos eksāmenus, personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, kā arī personām ar īpašām vajadzībām.

Personai, kura iepriekšējo izglītību ieguvusi ārvalstīs, pirms pieteikšanās studijām nepieciešams apliecināt savas izglītības atzīšanu Latvijā.

Ar Uzņemšanas noteikumiem iespējams iepazīties BVK mājaslapā (<http://www.bvk.lv/uznemsana-talmacibas-programmas/>).

2.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Studiju procesā pielietotās metodes, pieejas un formas ir mūsdienīgas, inovatīvas, jo BVK ir izvēlējusies tālmācības studiju formu. Studiju programma **tālmācības formā**

topošajiem tiesību zinātņu speciālistiem, strādājot dažādos amatos, ļauj uzlabot jau esošās un iegūt jaunas kompetences, pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiskā darbībā.

Tālmācība BVK tiek realizēta, izmantojot *studiju atbalsta sistēmu*, kuras analogi meklējami Lielbritānijas Atvērtās universitātes un Hāgenas Tālmācības universitātes, Oregonas universitātes darbībā, kā arī izmantojot oriģinālus, tikai BVK raksturīgus studiju atbalsta līdzekļus (*skatīt 3.attēlu*).

Studiju atbalsta sistēma ir īpaši organizēta studiju formu, metožu un līdzekļu sistēma, kas nodrošina studējošajiem operatīvu informatīvu un metodisku atbalstu:

- **Studiju materiāli.** Pēc lekciju principa strukturētas mācību grāmatas katrā studiju priekšmetā, kurās ir iekļauta izsmeļoša teorētiskā un praktiskā informācija par apgūstamo priekšmetu. Mācību grāmatas ir veidotas kā netiešs studenta dialogs ar autoru, kas rada analogiju studējošā līdzdalībai klātienē nodarbībās.
- **Vieslekciju cikli.** Iespēja saņemt jaunāko informāciju profesionālajā jomā, izmantojot atbilstošas nozares vadošo zinātnieku un profesionāļu pieredzi. Vieslekciju laikā notiekošās diskusijas un pieredzes apmaiņa starp vieslektoru un studentiem nodrošina vieslekcijā apskatītās tēmas padziļinātu apguvi, kā arī studentus interesējošo jautājumu vispusīgi analīzi.
- **Klātienē nodarbības.** Studiju materiālu patstāvīgās apguves procesā iegūto zināšanu interpretācija, sistematizācija, praktiskā pielietojuma demonstrēšana. Diskusijas un pieredzes apmaiņa starp studentiem.
- **Prakses.** Mērķtiecīgi organizēts teorētisko zināšanu praktiskās pielietošanas process, kas tiek realizēts studējošā darbavietā vai citā prakses vietā, izvirzot noteiktus, ar studējošā profesionālo pilnveidi saistītus uzdevumus, kuru mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā iegūtās kompetences, kas saistītas ar profesionālo pilnveidi, pētniecisko darbību, kā arī ar personības attīstību (http://www.bvk.lv/wpcontent/uploads/file/lapas/noderigi_raksti/prakses_nolikums_bvk.pdf) (*skatīt 8.pielikumu*).

Svarīga profesionālās studiju programmas „Tiesību zinātnes” sastāvdaļa ir studentu **prakses** (<http://www.bvk.lv/lv/noderigi-raksti>), kuru mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā iegūtās kompetences, kas saistītas ar profesionālo pilnveidi, pētniecisko darbību, kā arī ar personības attīstību. Programmas „Tiesību zinātnes” apguves laikā paredzētas prakses – **Prakse tiesā** (30.08.2012. *Studiju padomes sēdē Protokols Nr. 05-03/2011/2012_11*) un **Pirmskvalifikācijas prakse** (30.08.2012. *Studiju padomes sēdē Protokols Nr. 05-03/2011/2012_11*). Viena no būtiskām **Prakses tiesā** sastāvdaļām ir **tiesu izspēle**, kuras laikā studējošie klātienē risina kāzusu un izspēlē improvizētu tiesas sēdi. Sadarbībā ar prakšu

vadītājiem – darba devējiem prakšu saturs regulāri tiek pilnveidots atbilstoši darba tirgus prasībām (*skatīt 8.pielikumu*).

Prakšu uzdevumi:

- pielietot programmas apguves laikā iegūtās teorētiskās zināšanas praktiskā darbībā, lai veicinātu nākamās profesijas kompetenču apgūšanu;
- padziļināti nostiprināt pamatzināšanas par tiesībām un tiesu darbu, tiesu spriešanas norisi, tiesu administratīvo un sabiedrisko darbību;
- padziļināt izpratni par normatīvajos aktos ietverto tiesību principu piemērošanu tiesvedībā;
- pilnveidot iemaņas tiesvedības dokumentu sagatavošanā;
- pilnveidot saskarsmes prasmes un iemaņas - strādāt komandā, efektīvi plānot un organizēt savu darbu, komunicēt un sadarboties ar darbiniekiem, tiešo vadību, klientiem un sadarbības partneriem u.c.
- pilnveidot iemaņas tiesvedības dokumentu sagatavošanā.
- pilnveidot pētījuma organizēšanas un veikšanas prasmes - vākt un apkopot nepieciešamos statistiskos un informatīvos materiālus kvalifikācijas darba izstrādei (http://bvklv/doc/reglament/KD_nolikums_new.doc;
<http://www.bvklv/lv/noderigi-raksti>).

Prakses vietu/-as students izvēlas patstāvīgi, vairumā gadījumu tā ir iestāde vai uzņēmums, kurā studējošais strādā. Ja prakses vietas izvēle studējošajam sagādā grūtības, BVK piedāvā prakses iespējas partnerinstitūcijās, piemēram, šādos Latvijas uzņēmumos: SIA „Workingday Latvia”, SIA „TRO Padomi”, SIA „Adros Baltija”, SIA „Media Intelligence”, SIA „CorpMedia” u.c. (*skatīt 7.pielikumu*).

BVK veido sadarbību ar citām Latvijas augstskolām, uzņēmumiem un pašvaldībām un to pakļautības iestādēm un organizācijām. BVK notiek aktīva sadarbība ar Latvijas pašvaldībām un uzņēmumiem, kas atrodas ne tikai Rīgā, bet arī reģionos par studējošo iespējām iziet prakses, kā arī iesaistīties dažādos projektos, lai veicinātu studējošo līdzdalību un ieinteresētību Latvijas reģionos notiekošajos procesos un attīstībā.

Sadarbības projektos ir iesaistīti ne tikai studējošie, bet ar akadēmiskais personāls (*tai skaitā vieslektori*), piedaloties kā prakses vadītāji un kvalifikācijas darbu vadītāji.

Studiju programma **tālmācības formā** ļauj topošajiem jurista palīgiem, kas tieši vai pastarpināti saistīti ar jurisprudenci, strādājot dažādos amatos, uzlabot jau esošās un iegūt jaunas kompetences, pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiskā darbībā.

Studiju programmā ir izveidota mērķim atbilstoša prakses organizācija un vadīšana, kurā iekļauti skaidri formulēti prakses uzdevumi, ar mērķi, uzlabot studējošo kompetences

darbā ar juridisku dokumentu izstrādi, kā arī veicinātu studējošo iemaņas tiesvedības procesa īstenošanā. Tajos semestros, kad ir paredzētas prakses, studējošie savlaicīgi saņem prakses dokumentus (*līgumus, prakses programmas*) un prakses vadītājs iepazīstina ar prakses norisi, prakses atskaites sagatavošanas prasībām. Nepieciešamās prasmes, iemaņas un teorētiskās atziņas par kvalifikācijas darbu studējošie apgūst praktiskajās nodarbībās, kas veltītas *kvalifikācijas darba izstrādes metodikai un metodoloģijai (05.09.2012. Studiju padomes sēdē Protokols Nr. 05_03/2012/2013_01)*, kuru docē Dr.psych. A.Lasmane un LL.M, Mg. iur. V.Nerets. Noteiktas pētnieciskā darba prasmes tiek izkoptas studiju praksēs, iegūtie rezultāti atspoguļoti prakses atskaitēs, analizējot un aprakstot veiktos uzdevumus, ko izvērtē prakšu vadītāji LL.M, Mg. iur. V.Nerets, Mg.soc., Mg.iur. Signe Hušeka, Mg.iur. Nikolajs Ozoliņš, Dipl. jur. Valija Ulmane, Mg.iur. Renāte Fila, Mg.iur. Jolanta Dinsberga.

Kā parāda darba devēju aptaujas rezultāti un atsauksmes no studentu prakšu vietām, un tikšanās ar nozares profesionāļiem, studējošie var veiksmīgi strādāt apgūtajā specialitātē, jo studiju process tiek nodrošināts ar nepieciešamajām teorētiskajām un praktiskajām zināšanām, kuras atbilst iegūstamajai kvalifikācijai.

Studiju procesā tiek izmantotas dažādas mūsdienīgas lekciju vadīšanas un komunikācijas metodes un pieejas: docētāji sniedz studentiem konsultācijas gan klātienē, gan e-vidē, auditorijās lekciju satura vizuālai pasniegšanai plaši pielieto programmas *Microsoft PowerPoint* iespējas, katram studentam ir izveidota e-pasta adrese, uz kuru docētājs var nosūtīt studijām nepieciešamos materiālus. Studējošo konsultēšana notiek klātienē vai izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus - gan interneta programmā *skype*, gan izmantojot e-pastu.

Studiju nodrošinājums un studiju vide atbilst mūsdienu tehnoloģiju iespējām, tiek izmantoti datori, multimediji, internets - studējošie veido savu darbu, projektu prezentācijas, izmantojot *Microsoft PowerPoint*.

Katrā studiju programmas kursā studējošajam tiek izsniegti tālmācības studiju materiāli (*grāmatas, e-grāmatas*), kas veidoti pēc BVK izstrādātas metodikas un kas pēc programmas apguves paliek studējošā īpašumā.

Programmas nodrošināšanai tiek izmantota šāda infrastruktūra:

- auditorijas, kuras ir nodrošinātas ar interaktīvo tāfeli, tāfeli (*flipchart*), ekrānu un videoprojektoru, datoru, interneta pieeju;
- studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantoti arī portatīvie datori (8), videomagnetofoni (3), kopēšanas iekārtas (3), videokameras (3), skeneri, printeri, fotokameras u.c. ierīces;
- telpas aprīkotas ar studiju procesam nepieciešamajām mēbelēm;

- telpas ar kopējo platību 228,5 kvadrātmetri, kurās izvietots Studiju atbalsta centrs; telpas paredzētas arī individuālām un grupālām konsultācijām klātienē;
- izdevniecības tehnika studiju materiālu ražošanai;
- citi (*pieeja WiFi*).

BVK veiktā aptauja liecina, ka 100% visi programmas studējošie ir nodrošināti ar datoru mājās vai darbavietā, līdz ar to datorklase BVK telpās nav nepieciešama.

Nepieciešamības gadījumā programmā studējošie var izmantot datorus ar interneta pieslēgumu, kas atrodas BVK studiju resursu centrā (*bibliotēkā*) vai Rīgas Juridiskajā augstskolā.

2.8. Vērtēšanas sistēma

(izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Studējošo sasniegumu vērtēšanas sistēma ir skaidra un saprotama. Sasniegumu vērtēšanas sistēmu BVK nosaka šādi ārējie un iekšējie reglamentējošie dokumenti:

- LR Augstskolu likums (<http://www.likumi.lv/doc.php?id=37967>);
- MK noteikumi Nr. 141 (20.03.2001.) "Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (<http://www.likumi.lv/doc.php?mode=DOC&id=6397>);
- BVK Pārbaudījumu kārtības nolikums (<http://www.bvk.lv/lv/noderigi-raksti>);
- BVK Valsts pārbaudījuma nolikums (<http://www.bvk.lv/lv/noderigi-raksti>).

Uzsākot studijas, studējošie tiek iepazīstināti ar BVK reglamentējošajiem dokumentiem (<http://www.bvk.lv/lv/noderigi-raksti>).

Lai studiju procesā nodrošinātu studiju programmas rezultātu sasniegšanu paredzētajā laikā un studēšanas motivācijas paaugstināšanu, studējošiem tiek nodrošināta palīdzība un akadēmiskā personāla konsultācijas – izmantojot tālmācības studiju atbalsta līdzekļus (*skatīt 3.attēlu*).

Izglītības vērtēšanas pamatprincipi studiju programmā ir šādi:

- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips;
- vērtējuma obligātuma princips;
- prasību atklātības un skaidrības princips;
- vērtēšanā izmantots pārbaudes veidu dažādības princips;
- vērtējuma atbilstības princips.

BVK ir izstrādātas studējošo zināšanu, prasmju un attieksmes novērtēšanas metodes, kuras ir objektīvas, saistītas ar studiju rezultātiem un ir saskaņā ar darba tirgus prasībām. Novērtēšanas metodes ir iestrādātas studiju kursu aprakstos, kas ir pieejami katram studējošajam. Katru semestri tiek pārrunāti aktuālie jautājumi ar nozares profesionāļiem un nepieciešamības gadījumā veiktas izmaiņas studiju plānos un vērtēšanas metodēs.

Pārbaudes formas un kārtība:

- BVK pārbaudījumus iedala kārtējos pārbaudījumos, noslēguma pārbaudījumos un valsts pārbaudījumos;
- kārtējo pārbaudījumu veidi ir kontroluzdevumi, diskusijas un citas formas, kas veicina studiju kursa kvalitatīvu apguvi;
- noslēguma pārbaudījumi ir pārbaudījumi, ar ko noslēdzas studiju kursa apguve. Studiju kursa noslēguma pārbaudījumu veidi ir ieskaite un eksāmens, kas sastādīti pēc īpaši izstrādātas, tālmācībai atbilstošas pārbaudes darba struktūras;
- valsts pārbaudījums – kvalifikācijas darba aizstāvēšana, ar ko noslēdzas profesionālo studiju programmas apguve.

Studējošā sasniegumus vērtē 10 ballu sistēmā saskaņā ar Valsts izglītības standartos noteiktajiem kritērijiem. BVK Studiju nolikumā paredzētajos gadījumos mācību sasniegumus vērtē ar "ieskaitīts" vai "neieskaitīts".

Studiju programmas darbības rezultātu iekšējā izvērtēšanā ir iesaistīti visi mācībspēki, arī tie, kuriem BVK nav pamata darbavieta. Valsts pārbaudījumu komisijā līdzās BVK mācībspēkiem studējošo zināšanas un gala darbu vērtē arī citu Latvijas augstskolu mācībspēki (*Dr.pol. A.Baldiņš, Mg .iur.E.Kristovskis, Mg.iur.N.Ozoliņš, Mg.oec. I.Dembovska, Mg.soc. Jeļena Golovko, Mg.iur.N.Ozoliņš, MBA D.Locāns, Mg.iur.Baiba Balode*).

2.9. Studiju programmas izmaksas

Koledžu finansē tās dibinātājs, ievērojot Ministra kabineta noteikto izglītības programmas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo. Studējošo studiju maksu un pārējos maksājumus, saistītus ar studiju procesu, nosaka SIA „Biznesa vadības koledža” valde.

Ar katru studējošo tiek noslēgts studiju līgums, kurā tiek uzrādīta studiju maksa par studiju laiku un semestri. Studiju programmas izdevumu daļu veido mācību līdzekļu iegādes un ražošanas izmaksas, telpu nomas, mārketinga aktivitātes, administratīvās, komandējumu (*semināru, pieredzes apmaiņas braucienu, kursu*) un darba algas izmaksas un nodokļi.

2.10. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

Studiju programma „Tiesību zinātnes” izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un standartiem, kuri pastāv izglītības jomā. Studiju programmas struktūra un saturs atbilst un ir veidots saskaņā ar pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standarta izvirzītajām prasībām (*Skat. LR MK noteikumi 20.03.2001. Nr.141, grozījumi LR MK noteikumi 29.05.2007. Nr.347*) un 4. līmeņa kvalifikācijas standarta prasībām, apstiprināts ar IZM rīkojumu Nr. 4 (*15. 04.2009*).

Profesiju standartā noteikts **jurista palīgs** (*ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis, profesijas kods -341102*) nodarbinātības apraksts, profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences, profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes, profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas. Salīdzinot studiju programmas struktūru un saturu ar standarta prasībām, var secināt, ka studiju programma atbilst profesijas standarta prasībām: ir iekļauti visi studiju kursi, kuri nodrošina speciālistu sagatavošanu noteikto pienākumu pildīšanai.

Studiju programmas struktūra atbilst valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam un profesijas standartam.

11.tabula

Studiju programmas „Tiesību zinātnes” atbilstība pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam

Kritērijs	Standarta prasības	Programma BVK
Kopējais programmas apjoms	80 – 120 KP	86 KP
Kopējais studiju ilgums profesionālās kvalifikācijas ieguvei	Vismaz divi gadi	2,5 gadi (5 semestri) – nepilna laika studijas
Studiju kursu kopējais apjoms	Vismaz 56 KP, bet ne vairāk kā 75% no programmas apjoma	62 KP, kas sastāda 72% no kopējā programmas apjoma
Vispārizglītojošo kursu apjoms	Vismaz 20 KP	22 KP
Nozares kursu apjoms	Vismaz 36 KP	40 KP
Prakses apjoms	Vismaz 16 KP	16 KP
Kvalifikācijas darba apjoms	Vismaz 8 KP, bet ne vairāk kā 10% no programmas apjoma	8 KP, kas sastāda 9,3% no kopējā programmas apjoma

2.11. Studiju programmas salīdzinājums ar Latvijas un Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Studiju programma „Tiesību zinātnes” tika salīdzināta ar analogiskajām programmām Latvijā – **Juridiskās koledžas** pirmā līmeņa profesionālo studiju programmu „Tiesību zinātnes”, **Baltijas Starptautiskās akadēmijas** pirmā līmeņa profesionālo studiju programmu „Tiesību zinātne” un Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām – **Kauņas koledžas** (*Lietuva*) programmu „Juridiskās zinības” (*Law*), **Ziemeļu akadēmijas** (*Igaunija*) programmu „Juridiskās zinības” (*Law*) (*skatīt 12.,13. tabulu*).

BVK Studiju programmas „Tiesību zinātne” salīdzinājums ar Juridiskās koledžas studiju programmu „Tiesību zinātnes”, Baltijas Starptautiskās akadēmijas studiju programmu „Tiesību zinātne”

BVK studiju programma „Tiesību zinātnes”	KP	Juridiskās koledžas studiju programma „Tiesību zinātnes”	KP	Baltijas Starptautiskās akadēmijas studiju programma „Tiesību zinātnes”	KP
Politoloģija	2	Politikas pamati	2	Politoloģija	2
Ekonomika	2	Ekonomikas pamati	2	Ekonomikas un komercdarbības pamati	2
Saskarsmes psiholoģija	2			Juridiskā psiholoģija	2
Datorzinības	2	Lietišķā informātika (izvēles kurss)	2	Informātika	2
Latvijas valsts un tiesību vēsture	3	Latvijas valsts un tiesību vēsture	3	Baltijas valstu un tiesību vēsture	3
Valsts un tiesību teorija	3	Tiesību teorija	3	Valsts un tiesību teorija	3
Civiltiesības. Vispārējā daļa.	2	Civiltiesības. Vispārējā daļa	2	Civiltiesības. Vispārējā daļa	1
Tiesību aizsardzības iestādes	2	LR tiesībsargājošo iestāžu sistēma	2	Tiesību aizsardzības iestādes	2
Retorika juristiem	2	Saskarsmes kultūra	2	Retorika	2
Grāmatvedības pamati	2	Grāmatvedības pamati	2		
Lietvedība un arhīvs	2	Lietvedība	2	Juridiskā lietvedība	2
Konstitucionālās tiesības	2	Konstitucionālās tiesības	4	Konstitucionālās tiesības	2
Eiropas Savienības tiesības	2	Eiropas tiesības	3	ES likumdošana	3

Administratīvās tiesības un administratīvais process	4	Administratīvās tiesības/ Administratīvais process	4 3	Administratīvās tiesības/ Administratīvais process	2 2
Ģimenes un mantojuma tiesības	3	Ģimenes tiesības/ mantojuma tiesības	3 3	Civiltiesības. Ģimenes tiesības/ Civiltiesības. Mantojuma tiesības	1 2
Krimināltiesības	2	Krimināltiesības	2	Krimināltiesības	2
Darba un sociālās tiesības	2	Darba un sociālās tiesības	3	ES darba tiesības	3
Komerctiesības	2	Komerctiesības	3		
Starptautiskās publiskās tiesības	2	Starptautiskās publiskās tiesības (izvēles kurss)	2		
Civilprocess	3	Civilprocess	3	Civilprocess	3
Civiltiesības. Saistību tiesības	3	Saistību tiesības	4	Civiltiesības. Saistību tiesības	3
Civiltiesības. Lietu tiesības	3	Lietu (īpašuma) tiesības	4	Civiltiesības. Lietu tiesības	3
Prakse I,II	16	Prakse I,II	16	Prakse I,II, III	16
Kvalifikācijas darbs	8	Diplomdarbs	8	Diplomdarbs	8
Kopā	86		88		80

Salīdzinot Biznesa vadības koledžas realizēto pirmā līmeņa studiju programmu „Tiesību zinātnes”, kuras apguve nodrošina „Jurista palīga” kvalifikāciju ar citu koledžu un augstskolu līdzīgām studiju programmām, secinām, ka mērķi un studiju kursi, rezultāti ir līdzīgi. Atšķirībā no salīdzinātām programmām (*Juridiskās koledžas pirmā līmeņa profesionālo studiju programmu „Tiesību zinātnes”, Baltijas Starptautiskās akadēmijas pirmā līmeņa profesionālo studiju programmu „Tiesību zinātne”*) BVK realizētajā programmā lielāka uzmanība pievērsta psiholoģijas kursu daudzveidībai, kā arī mārketinga kursu apguvei, īpašu uzmanību pievēršot zināšanu pielietošanai praktiskajā darbībā.

Veicot programmas salīdzinājumu ar ārvalstu programmām, kuras īsteno Eiropas izglītības iestādes, ir izvēlētas šādas augstākās izglītības programmas:

- Kauņas koledžas (*Lietuva*) programmu „Juridiskās zinības” (*Law*);
- Ziemeļu akadēmijas (*Igaunija*) programmu „Juridiskās zinības” (*Law*);

Veicot programmu salīdzinājumu, konstatēts, ka:

- BVK realizētajā programmā mērķi un uzdevumi ir atšķirīgi;
- BVK programmas saturs gandrīz pilnībā atbilst Kauņas koledžas piedāvātajai programmai, atšķirība vērojama tikai atsevišķu kursu kredītpunktu apjomā;
- BVK studiju programmai ar Ziemeļu akadēmijas piedāvāto studiju programmu, pamatos sakrīt praktiskas ievirzes kursi, kur īpaša uzmanība pievērsta zināšanu pielietošanai praktiskajā darbībā;
- abu augstākās izglītības mācību iestāžu piedāvāto studiju programmu noslēgumā paredzēts pētījums, ko varētu uzlūkot par analogu BVK kvalifikācijas darbam, tikai atšķirības vērojamas kvalifikācijas darba kredītpunktu sadalījumā, (*BVK kvalifikācijas darba apjoms kredītpunktos ir vislielākais - 8, Kauņas koledža (Kaunas College) – 6, Ziemeļu akadēmijas (Academia Nord) -5*) (skatīt 13.tabulu).

Secinājumi:

- BVK studiju programmas „Tiesību zinātnes” saturs pamatos atbilst salīdzināmajām programmām;
- BVK studiju programma ir konkurētspējīga ar salīdzināmajām programmām.

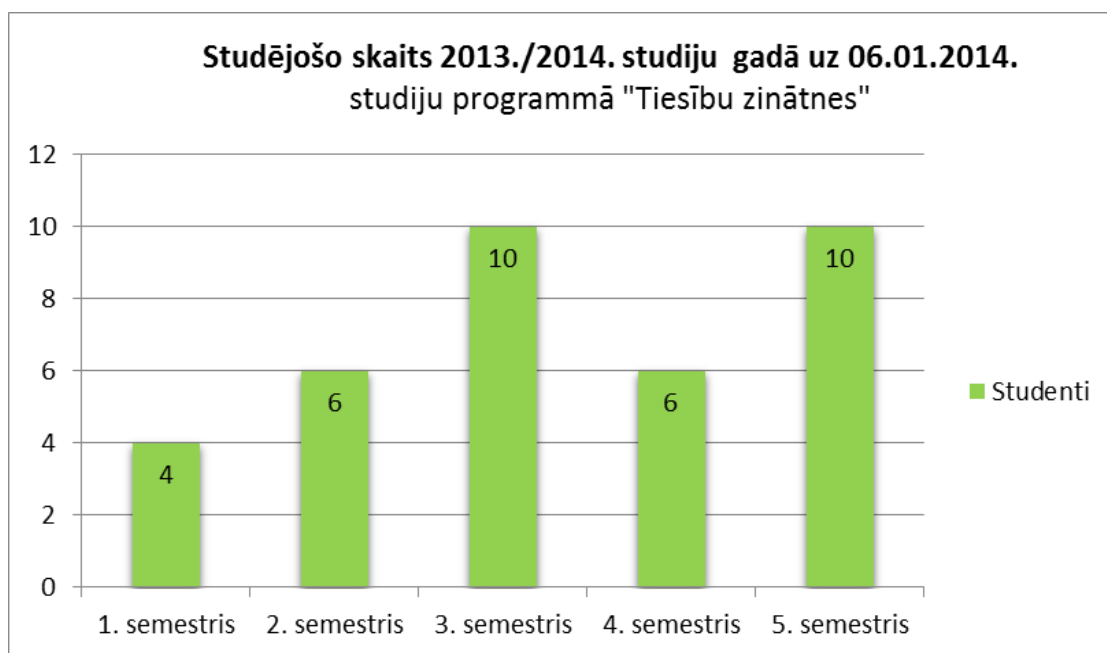
Studiju programmas salīdzinājums ar Eiropas Savienības augstskolu līdzīgām studiju programmām

Biznesa vadības koledža "Tiesību zinātnes"	KP	ECTS	Kaunas koledža (Kaunas College, Lietuva) "Juridiskās zinības" (Law)	KP	ECTS	Ziemeļu akadēmijas (Academia Nord, Igaunija) "Juridiskās zinības" (Law)	KP	ECTS
Politoloģija	2	3				Sociālā un politiskā filozofija (<i>Social and Political Philosophy</i>)	2	3
Ekonomika	2	3	Ekonomikas pamati (<i>Basics of Economics</i>)	5	7,5	Ekonomika un menedžments (<i>Economics and Management</i>)	2	3
Biznesa svešvaloda I, II	4	6	Svešvaloda (<i>Foreign Language</i>)	6	9	Angļu valoda juristiem (<i>English for Lawyer's</i>)	3	4,5
Saskarsmes psiholoģija I, II	4	6	Saskarsmes un juridiskā psiholoģija (<i>General Psychology and Juridical Psychology</i>)	2	2			
Datorzinības	2	3	Datorzinību pamati (<i>Basics of IT</i>)	6	9			
Latvijas valsts un tiesību vēsture	3	4,5	Lietuvas likumu vēsture (<i>History of Lithuanian State and Law</i>)	2	3	Eiropas un Igaunijas vēsture (<i>European and Estonian Legal History</i>)	3	4,5
Valsts un tiesību teorija	3	4,5	Likuma teorija (<i>Law Theory</i>)	2	3			
Uzņēmējdarbība	2	3						
Tiesību aizsardzības iestādes	2	3	Tiesību aizsardzības iestādes (<i>Institutions of Jurisdiction</i>)	2	3	Tiesību aizsardzības iestādes (<i>Comparative Legal Systems</i>)	3	4,5
Publiskās uzstāšanās māksla	2	3	Lietuvas valodas kultūra (<i>Lithuanian Language Culture</i>)	2	3			

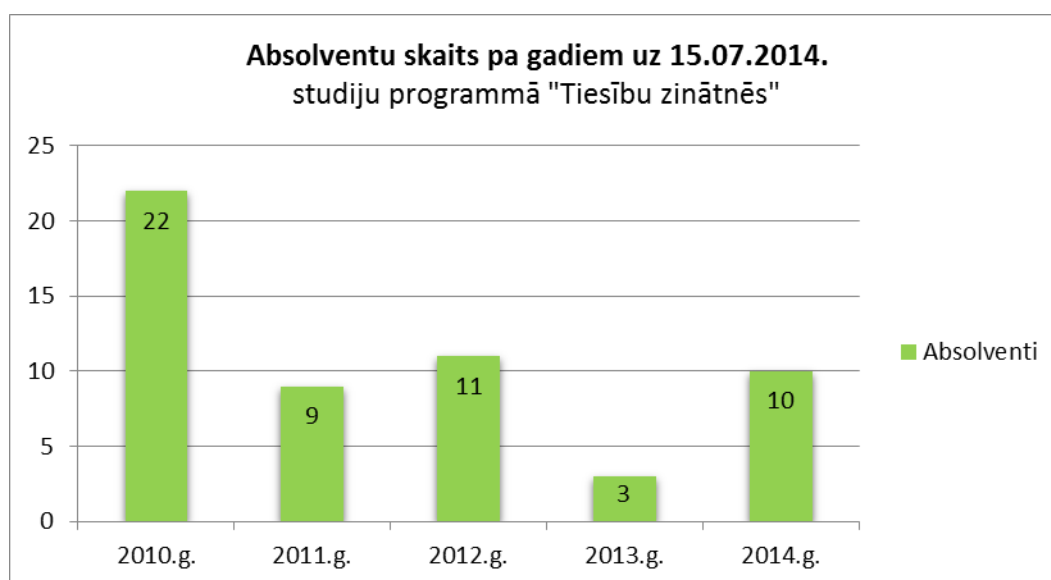
Grāmatvedības pamati	2	3	Grāmatvedības pamati (<i>Basics of Accounting</i>)	3	4,5	Grāmatvedības pamati (<i>Financial Analysis and Law</i>)	2	3
Lietvedība un arhīvs	2	3	(<i>Office Work and Archives</i>)	3	4,5			
Konstitucionālās tiesības	2	3	Konstitucionālās tiesības (<i>Constitutional Law</i>)	2	3	Konstitucionālās un administratīvās tiesības (<i>Constitutional and Administrative Law</i>)	3	4,5
Eiropas Savienības likumdošana	2	3	Eiropas Savienības likumdošana (<i>Law of European Union</i>)	2	3	Eiropas Savienības likumdošana (<i>European Community Law</i>)	5	7,5
Administratīvās tiesības un administratīvais process	4	6	Administratīvās tiesības un likums (<i>Administrative Law</i>)	3	4,5	Konstitucionālās un administratīvās tiesības (<i>Constitutional and Administrative Law</i>)	3	4,5
Ģimenes un mantojuma tiesības	3	4,5	Ģimenes un mantojuma tiesības (<i>Family Law</i>)	2	3	Ģimenes un mantojuma tiesības (<i>Family and Inheritance Law</i>)	3	4,5
Krimināltiesības	2	3	Krimināltiesības (<i>Criminal Law</i>)	4	6	Krimināltiesības (<i>Criminal Law</i>)	3	4,5
Darba un sociālās tiesības	2	3	Darba un sociālās tiesības (<i>Labour Law</i>)	3	4,5			
Komerctiesības	2	3	Komerctiesības (<i>Business law</i>)	4	6	Komerctiesības (<i>Business Law</i>)	3	4,5
Starptautiskās publiskās tiesības	2	3	Starptautiskās tiesības (<i>International Law</i>)	4	6	Starptautiskās publiskās tiesības (<i>International Public Law</i>)	5	7,5
Civilprocess	2	3	Civilprocess (<i>Law of Civil Procedure</i>)	4	6	Civilprocess (<i>Civil Procedure</i>)	3	4,5

Civiltiesības. Saistību tiesības	3	4,5	Civiltiesības (<i>Civil Law</i>)	4	6			
Civiltiesības. Lietu tiesības	3	4,5	Civiltiesības (<i>Civil Law</i>)					
Organizāciju psiholoģija I, II	2	3						
Projektu sagatavošana un vadīšana	2	3						
Pasaules kultūras vēsture I,II	4	6						
Vieslekcijas	2	3						
Mārketinga plānošana un reklāma	2	3						
Pašvaldības un demokrātija	2	3						
Lietišķā etiķete	2	3				Ētikas likums (<i>Ethics and Law</i>)	2	3
Lietišķā etiķete	2	3				Ētikas likums (<i>Ethics and Law</i>)	2	3
Sociāli psiholoģiskie video treniņi	2	3						
Cilvēkresursu vadība	2	3	Menedžmenta pamati (<i>Basics of Management</i>)	2	3			
Prakse	16	24	Prakse (<i>Internship</i>)	14	21			
Kvalifikācijas darbs	8	12	Diploms (<i>Diploma Paper</i>)	6	9	Disertācija (<i>Thesis</i>)	5	7,5

2.12. Informācija par studējošajiem, absolventiem

4.attēls. Studējošo skaits studiju programmā „Tiesību zinātnes”

5.attēls. Absolventu skaits studiju programmā „Tiesību zinātnēs”

2.13. Studējošo aptauja un to analīze

Lai noskaidrotu studentu apmierinātību ar studijām BVK, 2013. gada oktobrī Studiju padomē tika nolemts veikt pētījumu par studentu mācību motivāciju noteicošajiem faktoriem. Tādā veidā tika iegūta detalizētāka un būtiskāka informācija arī par studentu apmierinātību noteicošajiem faktoriem. Aptaujas anketas izstrādē kā pamats tika izmantota vairāku ārzemju augstskolu studentu mācību motivācijas izpētē izmantotā pieeja: noskaidrot studentu mācību motivāciju, pamatojoties uz piecām komponentēm: students pats, pedagogs, studiju saturs, metodes/process, vide - un šīs komponentes raksturojošām pazīmēm (*avots: Kaylene C. Williams, Caroline C. Williams. Five key ingredients for improving student motivation. Research in Higher Education Journal, No 12 (2011): 1-23*).

Aptaujas anketa (*skatīt 4.pielikumu*) tika veidota atbilstoši BVK mērķiem un attīstības vajadzībām. Anketā studentus lūdza novērtēt komponentes, kas veido un nostiprina mācību motivāciju studiju procesā BVK: students, docētāji, kas ietvēra arī studiju satura novērtējumu; metodes/process, studiju vide. Katra no komponentēm ietvēra vairākus rādītājus, kurus studenti novērtēja skalā no 1 – tikpat kā *nē*; 2 – drīzāk *nē* kā *jā*; 3 – drīzāk *jā* kā *nē*; 4 – *jā*; 5 – gandrīz vienmēr *jā*. Lai izveidotu mācību motivāciju noteicošos faktoros, komponentēs ietvertie rādītāji iegūto rezultātu apstrādes procesā tika grupēti atbilstoši to saturam.

Komponentē “students” tika izdalīti faktori: zināšanas, saskarsme, konkurētspēja, studijas BVK kā vērtība, studiju procesa organizācija, studenta individuālās spējas, prasmes un attieksmes. Komponente “students” raksturo attieksmi pret studentu kā klientu, kura vajadzības BVK cenšas ievērot, tās saskaņojot ar BVK un studiju programmas mērķiem. Aptauja deva iespēju izziņāt studentu mācību motivāciju noteicošos intrinsīvos (*iekšējos*) un ekstrinsīvos (*ārējos*) faktoros. Intrinsīvie faktori (zinātkāre, kas veicina zināšanu iegūvi, prasmju pilnveidi; attieksmes pret sevi (pašvērtējums, apmierinātība ar dzīvi kopumā u.c.); studijas kā vērtība) būtiskāk veicina studiju mērķu sasniegšanu. Taču darba tirgū un biznesa vidē svarīgi ir arī mācību motivāciju veicinošs faktors - konkurētspējas nodrošināšana, kas ir saistīts ar studentu sasniegumu motivāciju, tādēļ vērtējams gan kā intrinsīvs, gan kā ekstrinsīvs faktors; kā arī tādi motivējošie ekstrinsīvie faktori kā saskarsmes vajadzība un tās nodrošinājums; studiju procesa organizācija.

Komponentē “docētāji” tika izdalīti faktori: studiju satura un metožu saistība ar praksi, docētāju profesionalitāte, docētāju atbalsts studentiem, studiju sarežģītības (grūtības) un brīvības pakāpe. Ar šajā komponentē ietvertajiem jautājumiem bija iespējams noskaidrot studentu apmierinātību ar docētāju darbu, jo, kā rāda pētījumi citās augstskolās (*Williams, Williams, 2011*), studenti ir motivētāki apgūt studiju saturu, ja viņiem docētājs ir patīkama persona un ja docētājs ir ne tikai zināšanu sniedzējs, bet arī prasmīgs studiju procesa vadītājs,

kurš spēj izprast studentu individuālās vajadzības un spējas, individuālo dzīves un studiju situāciju. Komponentē ietvertie rādītāji atklāja arī ar docētāju mācīšanas kompetenci, ar saskarsmes kompetenci saistītus jautājumus: spēju rosināt studentus domāt kritiski un radoši, spēju uztvert studentus kā līdzvērtīgus sadarbības partnerus.

Komponentē “metodes/process” tika izdalīti faktori: studenta un BVK mērķu saskaņotība, studiju procesa organizācija, līdzdalība studiju procesa organizēšanā, metožu un procesa atbilstība studentu individuālajām un sociālajām vajadzībām. Veidojot aptaujas anketu, tika ņemts vērā, ka metožu lietojuma un procesa organizēšanas mērķis ir radīt optimālu motivācijas, mācīšanās un iesaistīšanās vidi; palīdzēt studentiem apzināties un izstrādāt instrumentus, kas pilnveido viņu pašregulācijas prasmes; attīstīt prasmi mācīties no pieredzes, mācīties pašiem, kas tālmācības studijās ir sevišķi svarīgi. Studiju procesa vadīšanā svarīga ir docētāja prasme radīt komfortablu vidi, kas ietver metožu daudzveidību, kas savukārt nodrošina studentu pašizpaušmes iespējas; taisnīgu (saprotaamu) studiju rezultātu vērtējumu; pozitīvu docētāju un studentu mijiedarbību.

Komponentē “studiju vide” tika izdalīti faktori: vides drošība, studiju procesa nodrošinājums, studentu kompetenču attīstība. Vides drošība, pirmkārt, ietvēra nosacījumu, ka studiju vieta ir ērti pieejama; otrkārt, vides kvalitāte – tāda, kas veicina labu pašizjūtu un rosina studijām, jo tajā ir sakārtota struktūra. Droša vide ir vide, kurā var mācīties no kļūdām bez pastiprinātas spriedzes, tā ir vide, kas atvērta diskusijām, kurā tiek paustas pozitīvas attieksmes. Tāpat vides drošība tiek saistīta (*Williams, Williams, 2011*) ar studiju materiālu un tehniskā nodrošinājuma pieejamību un kvalitāti; informācijas pieejamību. Būtisks studiju vides kvalitātes nosacījums ir studentu kompetenču attīstība, jo vides drošība un kvalitāte BVK netiek uzskatīta par pašmērķi.

Aptaujas rezultātu apkopojums BVK un studiju programmā “Tiesību zinātnes” parāda studentu mācību motivāciju un atbilstoši tam apmierinātības ar studijām BVK noteicošos faktoros (*skatīt 6. attēlu*). Studentu mācību motivācija un apmierinātība ar studijām BVK vērtējama kā vidēji augsta un augsta.

Salīdzinot studentu vērtējumus BVK kopumā un studiju programmā “Tiesību zinātnes” (*skatīt 6. attēlu*), var novērot, ka tiesību zinātņu studentus izteiktāk motivē iespēja iegūt zināšanas; individuālās spējas, prasmes un attieksmes, kas nosaka nepieciešamību izteiktāk darbā ar šīs studiju programmas studentiem izmantot individuālu, diferencētu pieeju, kas tiek arī darīts, par ko liecina tiesību zinātņu studenti augstāk kā kopumā studentu BVK novērtētais docētāju atbalstu studentiem, taču vienlaikus zemāk kā kopumā tiek vērtēta metožu un procesa atbilstība studentu individuālajām un sociālajām vajadzībām, kas izvirza nepieciešamību noskaidrot detalizētāk tiešajā komunikācijā ar studentiem iepriekš norādīto vērtējumu. Tiesību zinātņu studenti biežāk norādījuši, ka viņus motivē studiju sarežģītība un

brīvības pakāpe, kas ir atbilstoši studiju programmas mērķim. Augstāk kā studenti kopumā studiju programmas “Tiesību zinātnes” studenti novērtē studenta un BVK mērķu saskaņotību; vides drošību. Zemāk kā studenti kopumā BVK tiesību zinātņu studenti vērtē studiju procesa organizāciju, līdzdalību studiju procesa organizēšanā.

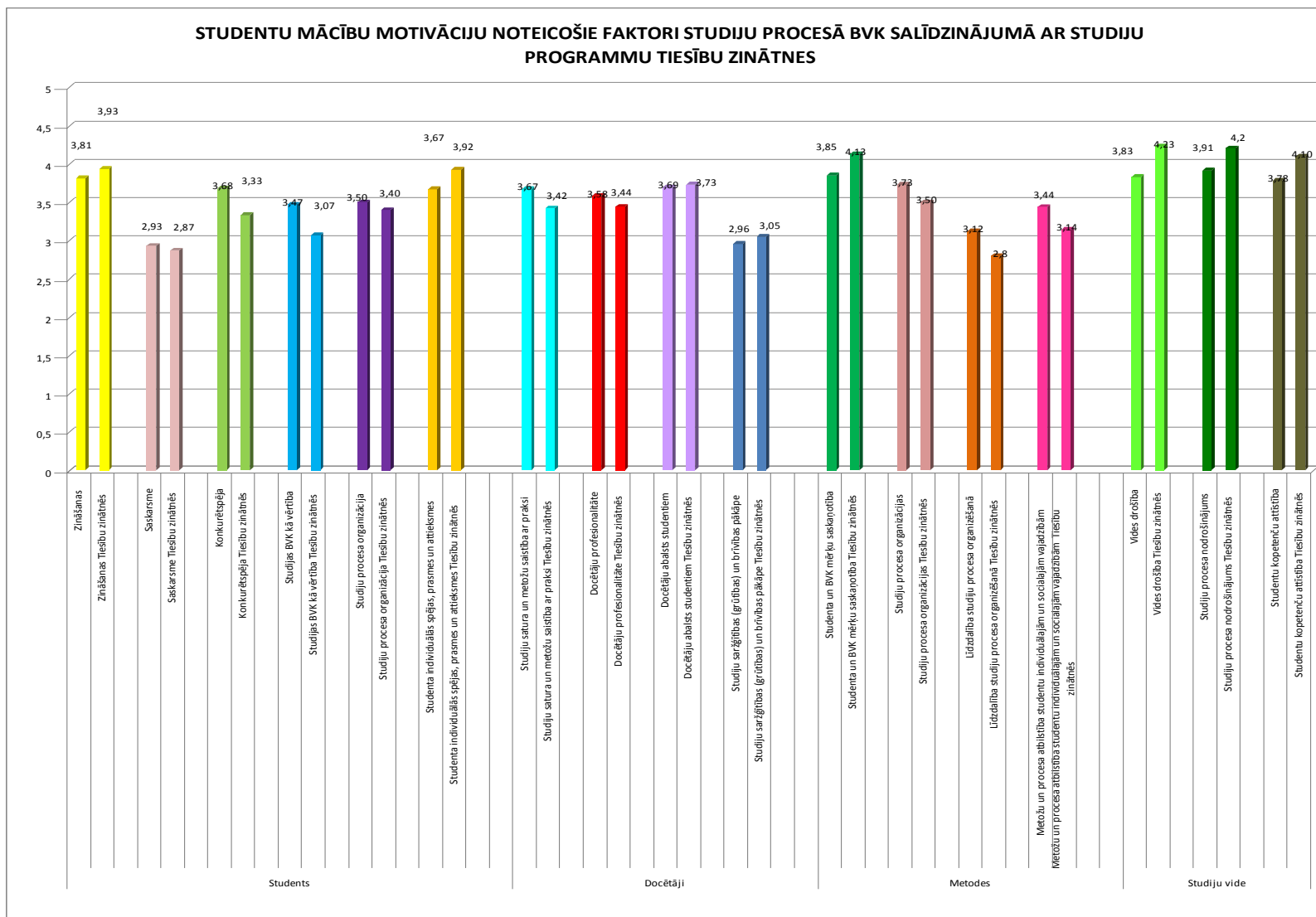
Salīdzinot studiju programmas “Tiesību zinātnes” studentu aptaujas rezultātus atbilstoši komponentēm un izdalītajiem faktoriem (*skatīt 6., 7. attēlu*) var secināt, ka kopumā mācību motivācija vērtējama kā vidēji augsta un atbilstoši arī – apmierinātība ar studijām BVK. Nozīmīgs rādītājs ir studentu konkurētspēja, kas vērtēta kā vidēji augsta, jo tā pamato studiju programmas īstenošanas jēgu.

Studentus augstākā pakāpē (*skatīt 7. attēlu*) apmierina studiju vides faktori, kā arī studentu un BVK mērķu saskaņotība, kas ir sevišķi svarīgs studiju programmas attīstības BVK nosacījums. Studiju vide un tās organizācija ir būtisks studiju programmas attīstības nosacījums, jo studenti komponentē “students” arī norāda, ka viņus studijām BVK salīdzinoši augstā pakāpē motivē studiju procesa organizācija; robežās starp vidēji augstu un augstu novērtējumu ir studiju procesa organizācijas novērtējums komponentē “metodes”. Salīdzinoši augstu ir novērtēts studentu mācību motivācijas intrinsīvais faktors: zināšanas, kas liecina gan par studentu salīdzinoši augstu apmierinātību ar iegūtajām zināšanām, gan vienlaikus paver iespējas studiju programmas pilnveidei BVK vadības un docētāju kompetences robežās, jo veicināt motivējošo faktoru grupas “studenta individuālās spējas, prasmes un attieksmes” pilnveidi ir sarežģītāk, jo izteiktāki ir studenta subjektīvie nosacījumi.

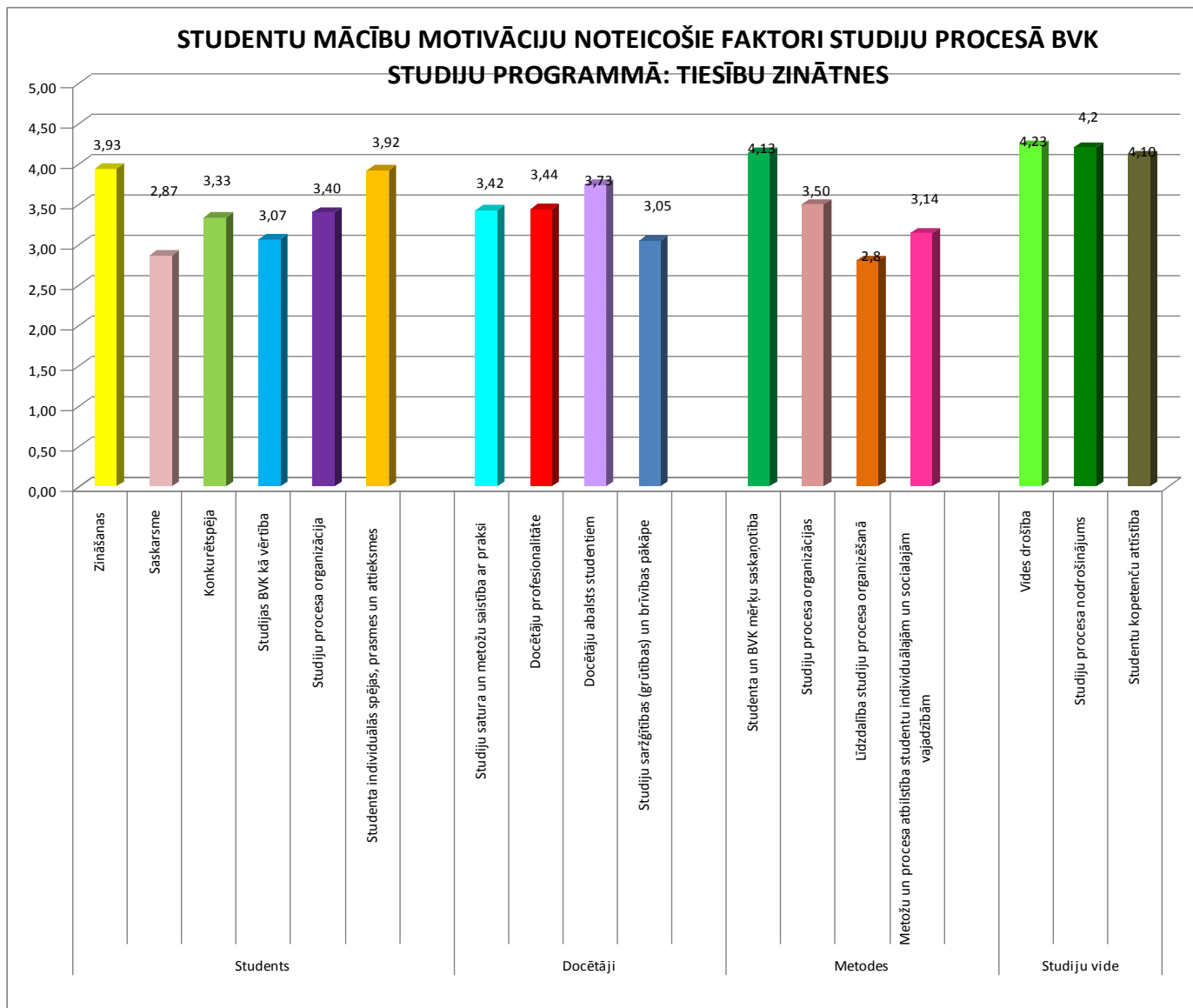
Rezultātu analīze, sevišķi zemāk novērtēto faktoru analīze, izvirzīja jautājumus, kuru noskaidrošanai nepieciešama detalizētāka informācija, kura tiek iegūta *Skype* un tiešajā komunikācijā ar studentiem un docētājiem, lai izstrādātu studiju programmas “Tiesību zinātnes” turpmākos pilnveides pasākumus.

Tie ir tādi jautājumi kā: **saskarsme** (*komponents “students”*) - nepieciešams noskaidrot, kā ne tik izteikta saskarsmes vajadzība ar citiem studentiem, kas ir studijas tālmācībā veicinošs faktors, ietekmē publiskās uzstāšanās prasmes, kas studiju programmas “Tiesību zinātnes” studentiem ir svarīga prasme. Nepieciešams precizēt, vai **līdzdalība studiju procesa organizēšanā** studentiem nav tik būtiska, vai arī – nepieciešams veikt pasākumus līdzdalības veicināšanai, kas būtībā ir nozīmīgs studiju programmas pilnveides nosacījums. BVK vadība un Studiju padome plāno dažādot studentu līdzdalības studiju procesa organizēšanā formas un metodes. Tāpat nepieciešams veikt detalizētāku komponenta “docētāji” faktoru izvērtējumu, lai noskaidrotu, kādi konkrēti pasākumi docētāju un studentu skatījumā nepieciešami, lai paaugstinātu šajā aptaujā iegūtos vidēji augstos rādītājus tādās pozīcijās kā: studiju satura un metožu saistība ar praksi; docētāju profesionalitāte; studiju

sarežģītības (*grūtības*) un brīvības pakāpe. Nepieciešams arī noskaidrot, kādi konkrēti pasākumi nepieciešami, lai mācību metodes un procesa organizācija augstākā pakāpē atbilstu studentu individuālajām un sociālajām vajadzībām.

6. attēls. Studentu mācību motivāciju noteicošie faktori BVK un salīdzinājumā studiju programmā “Tiesību zinātnes”

7. attēls. BVK studiju programmas “Tiesību zinātnes” studentu mācību motivāciju noteicošie faktori

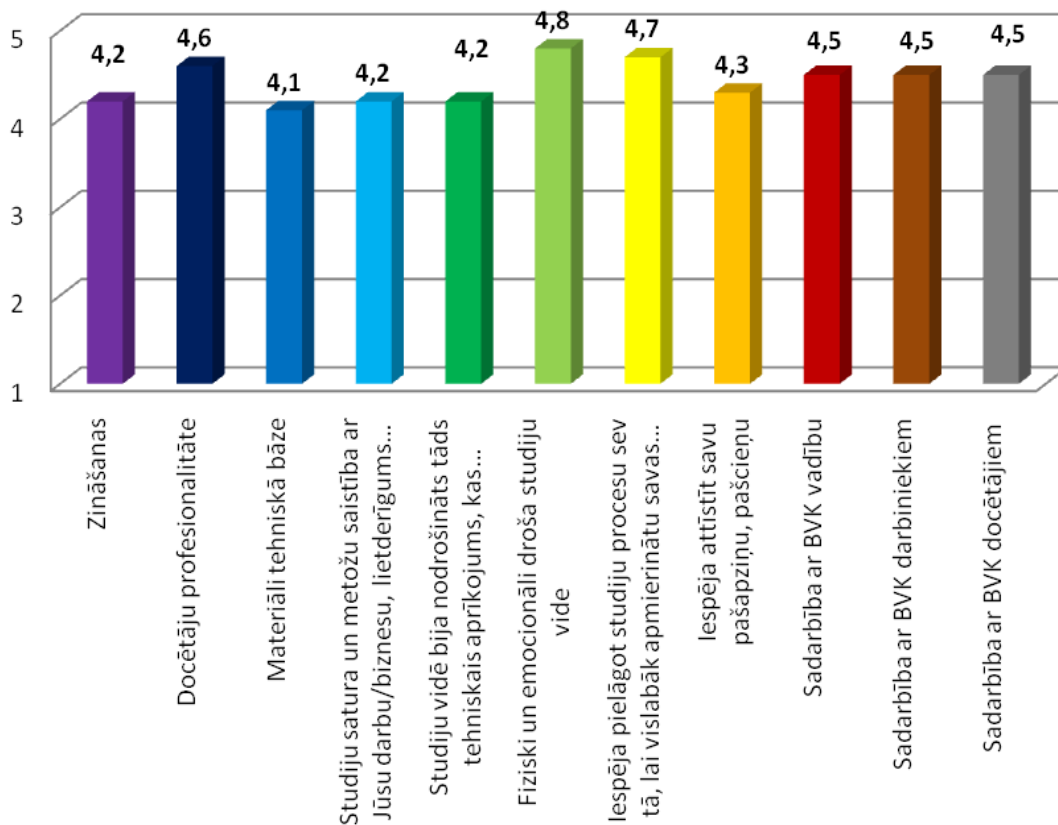
2.14. Absolventu aptauja un tās analīze

Absolventu aptaujas (*skatīt anketas paraugu 5.pielikumā*) rezultāti kopumā parāda studiju tālmācībā BVK lietderību un atklāj būtiskus studiju pilnveides aspektus. Aptaujā piedalījās 21 absolvents, kas dod iespēju izdarīt secinājumus par galvenajām studiju procesa kvalitātes tendencēm.

Kopumā vērojama tendence, ka pēc studijām puse no aptaujātajiem absolventiem strādā ar studijām saistītā specialitātē, pusei no aptaujātajiem absolventiem profesionālā darbība ir daļēji saistīta ar BVK iegūto specialitāti, vairākos gadījumos absolventi ir izveidojuši savus uzņēmumus.

Absolventu vērtējums par studiju procesa kvalitāti parāda (*skatīt 8. attēlu*), ka biežāk augstu vērtējumu izvēlas, novērtējot sadarbību ar BVK darbiniekiem. Biežāk augstu un drīzāk augstu kā apmierinošu vērtējumu absolventi izvēlas tādu studiju procesa kvalitātes rādītāju novērtējumā kā: zināšanas, docētāju profesionalitāte, materiāli tehniskā bāze, studiju vides nodrošinājums ar tehnisko aprīkojumu, kas veicināja aktīvu mācīšanos; fiziski un emocionāli droša studiju vide BVK, iespēja pielāgot studiju procesu sev tā, lai vislabāk apmierinātu savas personīgās un profesionālās vajadzības un īstenotu savus mērķus (*šāds vērtējums pamato tālmācības studiju lietderību*); sadarbība ar BVK vadību.

Absolventu studiju procesa kvalitātes rādītāji

8. attēls. Studiju procesa kvalitātes rādītāju novērtējums (vidējā balle)

Absolventi drīzāk augsti kā apmierinoši vērtējuši (*skatīt 8.attēlu*) sadarbību ar docētājiem; iespēju attīstīt savu pašapziņu, pašcieņu; studiju saturs un metožu lietderīgumu absolventu darbā.

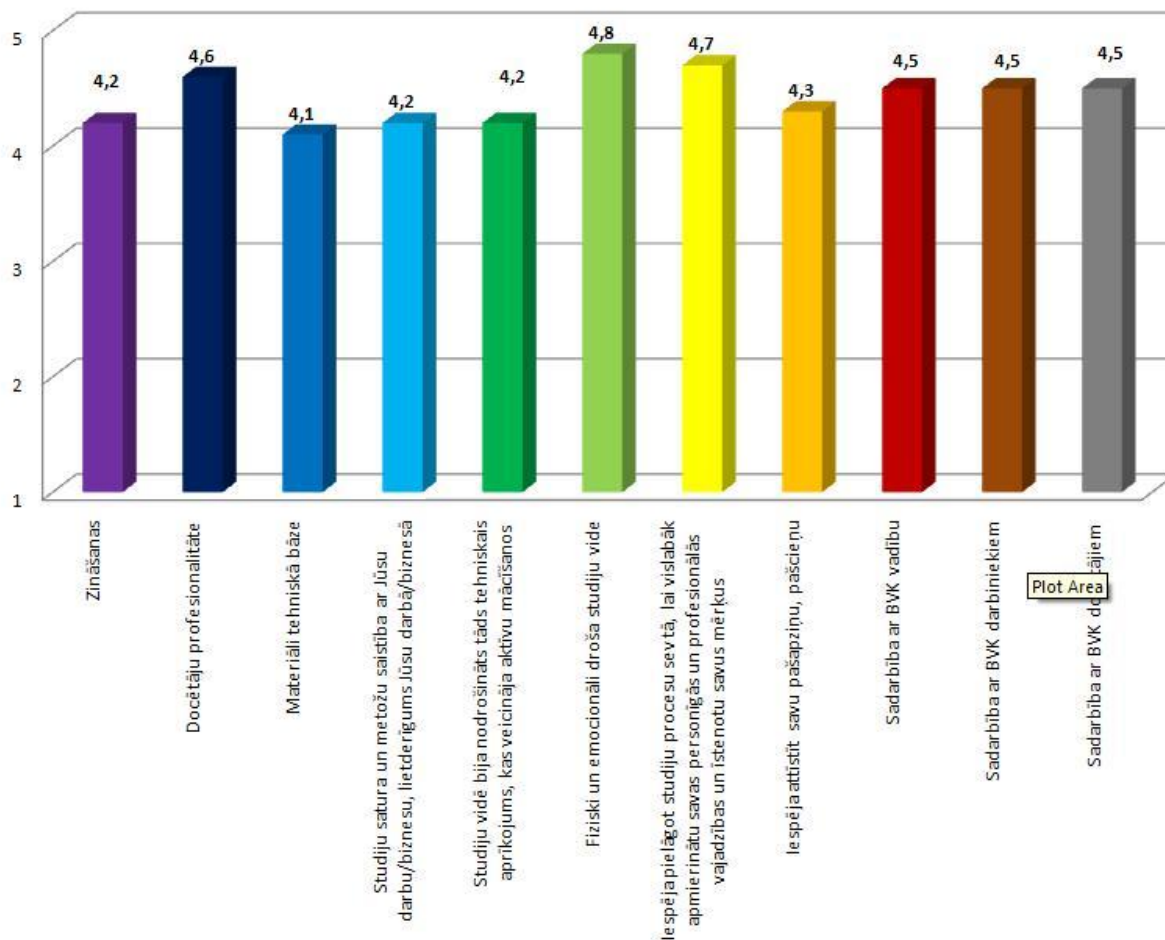
Studiju sarežģītības pakāpi aptaujātie absolventi novērtē dažādi: puse no aptaujātajiem (*11 absolventi*) uzskata, ka studiju sarežģītības pakāpe bija viņiem atbilstoša; 5 absolventi uzskata, ka studiju sarežģītības pakāpei bija jābūt augstākai; 6 absolventi – ka zemākai.

Atbildot uz jautājumu par ieguvumiem studiju procesā BVK, absolventi kopumā biežāk nosaukuši: iegūtu augstāko izglītību, jaunu pieredzi, apgūstot zināšanas, iegūtos lietderīgos personīgos kontaktus, zināšanas un izpratni profesijā, iespēju mācīties pēc ilgāka pārtraukuma, iegūtās zināšanas par kolektīva vadīšanu, iegūtās zināšanas par sabiedrību un procesiem tajā.

Atbildot uz jautājumu par ieguvumiem pēc studijām BVK, absolventi biežāk nosaukuši: iespēju saglabāt esošo amatu, plašāka redzeslauka ieguvu, lielās izpratnes par lietām, kas var noderēt ikdienas darbā ieguvu, iespēju izveidot un attīstīt savu biznesu.

Absolventi uzskata, ka studijas BVK veicinājušas spēju un prasmju attīstību (*skatīt 9.attēlu*).

Absolventu studiju procesa kvalitātes rādītāji

9. attēls. Prasmju un spēju attīstības studiju procesā BVK novērtējums (vidējā balle)

Kā liecina rezultāti (*skatīt 9.attēlu*), tad studijas BVK lielā mērā ir veicinājušas: prasmi efektīvi plānot un organizēt savu darbu, prasmi veidot komandu un strādāt komandā, komunikācijas prasmes. Daļēji studijas ir veicinājušas spēju pielietot iegūtās zināšanas un prasmes, spēju analizēt procesus darba/biznesa vidē un pieņemt lēmumus, spēju radoši risināt problēmas. Rezultāti parāda studiju programmas satura un mācīšanas metožu pilnveides

virzienu: uzdevumu izveidi, kuri vēl vairāk veicina iegūto zināšanu un prasmju pielietojumu praksē, radošu pieeju problēmu risināšanā, attīsta prasmi pieņemt lēmumus.

Absolventu ieteikumi studiju procesa pilnveidei aktualizē jautājumus par: iespējām studentiem biežāk komunicēt ar docētājiem par studentiem aktuāliem jautājumiem klātienē vai izmantojot videokonferences, *skype* diskusijas; biežāku klātienes nodarbību iespējamību vai darba interaktīvajā e-vidē biežāku nodrošinājumu.

Absolventi sadarbību ar BVK turpina galvenokārt piedaloties BVK organizētajās konferencēs, atsevišķos gadījumos - piedāvājot prakses vietas BVK studentiem, iesakot studēt BVK, pārsūtot BVK informāciju par brīvajām vakancēm savā darbavietā.

2.15. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studentiem ir vairākas iespējas piedalīties studiju procesa pilnveidošanā. Studentu pašpārvaldes pārstāvji līdzdarbojas koleģiālajās lēmēj institūcijās: BVK padomē, Studiju padomē, Kredītu piešķiršanas komisijā u.c., kur tiek uzklauss studentu viedoklis, priekšlikumi studiju procesa pilnveidošanai.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu un efektīvu studiju procesu, BVK vadība un studiju programmas vadītājs regulāri veic pārrunas un aptaujas ar studējošajiem par studiju procesa organizācijas aktuāliem jautājumiem, kā arī lai izvērtētu tālmācības studiju atbalsta sistēmas elementu kvalitāti, kā arī docētāju profesionalitāti, prasmi un meistarību kontaktēties ar studentiem u.c.

Studējošo iesaistīšana studiju procesa pilnveidošanā notiek, veicot studentu aptaujas, kurās studenti sniedz studiju procesa novērtējumu. Studējošo viedoklis par studiju procesa organizāciju ir atspoguļots arī BVK aptaujā „**BVK studiju process**” (*skatīt 6., 7.attēlu, 4.pielikumu*).

Lai tiktu ievēroti demokrātijas principi studiju programmas vadīšanā, ir noteiktas administratīvās, akadēmiskā personāla un studējošo attiecības, kuras reglamentē BVK Padomes apstiprinātie dokumenti (*pieejami BVK administrācijā, Studiju atbalsta centrā*), studējošo līgumi, studējošo priekšlikumu un sūdzību izskatīšanas kārtība, kas dod iespēju noteiktā kārtībā studentiem piedalīties studiju procesa pilnveidošanā u.c.

Studiju laikā ikvienam studentam tiek dota iespēja darboties BVK Studējošo pašpārvaldē (<http://www.bvk.lv/lv/studejoso-pasparvalde>), tādējādi līdzdarbojoties koledžas ikdienā, pasākumu organizēšanā, pārstāvēt studējošo intereses un iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā, kas skar studējošo intereses (<http://www.bvk.lv>).

3. KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

3.1. Studiju virziena un studiju programmas perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā

Studiju virzienā iekļautās programmas atbilst Latvijas normatīvo aktu prasībām:

Augstskolu likums

20.03.2001. Ministru kabineta noteikumi Nr.141 „*Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*”

10.10.2006. Ministru kabineta noteikumi Nr.846 „*Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās*”

02.10.2007. Ministru kabineta noteikumi Nr.656 „*Kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti augstāko izglītību apliecinoši izglītības dokumenti*”

16.11.2004. Ministru kabineta noteikumi Nr. 932 „*Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos*”

18.05.2010. Ministru kabineta noteikumi Nr.461 „*Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību*”

28.02.2012. Ministru kabineta noteikumi Nr. 142 „*Grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas kārtība*”

10.01.2012. Ministru kabineta noteikumi Nr. 36 „*Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi*”

3.1.1. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Studiju virziena realizācijā tiek ņemti vērā šādi Eiropas augstākās izglītības telpas dokumenti:

Lisabonas stratēģijā: 2000.gada 23.-24.martā Lisabonas Eiropadomes apstiprināts Eiropas Savienības stratēģiskās attīstības dokuments, kas nosaka, ka Eiropā līdz 2010.gadam jārada viskonkurētspējīgākā un dinamiskākā, uz zināšanām balstītā ekonomika pasaulē. Mērķa sasniegšanai izglītības jomā ir uzsākta ES rīcības programmas Mūžizglītības jomā (2007-2013) īstenošana.

Boloņas procesā: 1999.gada 19.jūnijā 29 Eiropas valstu izglītības ministru parakstītā Boloņas deklarācija pauž apņemšanos līdz 2010.gadam izveidot vienotu Eiropas augstākās izglītības

telpu. Šobrīd 40 valstis ir pievienojušās šim projektam, ar mērķi veidot tādu akadēmisko grādu sistēmu, kas ir viegli izprotama un salīdzināma starptautiskā līmenī, kas paaugstinātu studentu, pasniedzēju un pētnieku mobilitāti un vienkāršotu diplomu atzīšanu Eiropā.

Kopenhāgenas procesā: 2002.gada 29.-30.novembrī 32 valstis Kopenhāgenas deklarācijā pauda apņemšanos sekmēt sadarbību izglītības sistēmu un profesionālās izglītības reformēšanas un attīstīšanas jomā. Šobrīd rit darbs pie tā, lai ieviestu Eiropas izglītības kredītpunktu sistēmu un atvieglinātu profesionālo kvalifikāciju savstarpēju atzīšanu. Tas ietver plānu Eiropas kvalifikācijas sistēmai mūžizglītības jomā.

3.1.2. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā

Analizējot Latvijas profesionālo organizāciju sniegto informāciju par nodarbinātības iespējām tuvākajā laikā, par pamatu ņemot Nodarbinātības valsts aģentūras pētījumu "**Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam**", pieaug profesionālās kvalifikācijas prasmju un iemaņu nozīmīgums darba tirgū, pastiprinās arī profesionālās izglītības pieejamības nozīmīgums, vislielākais pieprasījums tiek plānots tieši pēc darbiniekiem ar augstāko vai augstāko profesionālo izglītību, ar atbilstošām kompetencēm un profesionālajām prasmēm attiecīgajā profesionālajā jomā – uzņēmējdarbībā, apkalpojošajā sfērā, tai skaitā tiesību zinātņu jomā.

Arī Latvijas Nacionālā reformu programma „**Latvija 2030**” paredz atbalstīt reģionālā un vietējā līmeņa iniciatīvas, kas balstās uz Eiropas Kopienas stratēģijas pamatnostādņem (*ES Kohēzijas politika un ES Kopējās lauksaimniecības politika*), kuras izvērstas ES fondu stratēģiskajos plānos un programmās – Nacionālās attīstības plānos. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija, Nacionālās attīstības plāns paredz būtiskāko sociālekonomiskās attīstības atšķirību mazināšanu starp Latvijas reģioniem, jo reģionos joprojām atrodas liels neizmantotais potenciāls. Tam pamatā ir cilvēki – viņu prasmes un uzņēmējspējas -, kas apvienojas ar pieejamajiem resursiem, to efektīvu izmantošanu. Tieši šī potenciāla prasmīgā izmantošanā arī slēpjas iespēja panākt ekonomisko izrāvienu gan mājsaimniecībās, gan katrā pašvaldībā, gan valstī kopumā. Līdz ar to par prioritātēm izvirzot ekonomiskās aktivitātes veicināšanu reģionos, uzņēmējdarbības vides uzlabošanu, lauku saimniecību, inovatīvu uzņēmumu attīstību, e-pakalpojumu attīstību, dabas un kultūras kapitāla efektīvu izmantošanu, atbilstošu izglītību uzņēmējdarbības veicināšanai un attīstībai, nosakot prioritāti profesionālajai, izglītībai un mūžizglītībai atbilstoši reālajam darba tirgus prasībām.

Ņemot vērā Latvijas Nacionālā attīstības plānā izvirzītās prioritātes, pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programma „Tiesību zinātnes” ar kvalifikāciju „Jurista

palīgs”, kas orientēta uz praktisku studiju sasaisti ar darba pieredzi, veicinot studējošo intelektuālo un profesionālo izaugsmi, izvēloties tālmācības studiju formu, piesaistot profesionāļus – praktiķus studiju kursu pasniegšanā, atbilst Latvijas Nacionālā attīstības plānā noteiktajām prioritātēm.

Mg. geogr. Ilze Beļinska

Biznesa vadības koledžas direktore